

Lagrådsremiss

Lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 2 februari 2006

Bosse Ringholm

Cecilia Bergman
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås en ny lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher i syfte att förbjuda sådana kampsporter där deltagarnas säkerhet inte är godtagbar. Den föreslagna lagen, som skall ersätta den nuvarande lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning, innebär i huvudsak följande.

Tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud får inte anordnas utan tillstånd. Tillstånd får endast lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Alla sådana kampsporter behandlas därmed lika.

Den som anordnar kampsportsmatch utan tillstånd eller i strid mot ett villkor kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Det gäller också den som skriftligen lämnar oriktig uppgift i ett ansökningsärende. Dessutom kan vissa som medverkar vid kampsportsmatch som anordnas utan tillstånd dömas till böter.

En ansökan om tillstånd att anordna kampsportsmatch prövas av en av regeringen utsedd myndighet, som också utövar tillsyn. Tillståndsmyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Tillståndsmyndigheten får i vissa fall återkalla ett tillstånd.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 september 2006, då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning upphör att gälla. Kampsportsmatch får anordnas utan tillstånd enligt den nya lagen till och med den 31 december 2006. För professionell boxning gäller dock under samma tid det nuvarande förbudet mot professionell boxning.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher	4
2.2	Förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617) ...	7
3	Ärendet och dess beredning.....	8
4	Reglering av idrottslig verksamhet och idrottsutövare.....	9
4.1	Inledning	9
4.2	Betydelsen av samtycke i samband med idrottsutövning ...	9
4.3	Bestämmelser om offentliga tillställningar	10
4.4	Förbudet mot professionell boxning	11
5	Medicinska skaderisker	12
5.1	Idrott som tillåter slag och sparkar.....	12
5.2	Vad ökar respektive minskar risken för skador?.....	13
6	Kampsportens utveckling i Sverige.....	14
7	Allmänna utgångspunkter.....	15
7.1	Reglering av kampsport som tillåter våld mot huvudet....	15
7.2	En lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher ...	18
7.3	Professionell brottning	20
8	En lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher.....	21
8.1	Avgränsning av det tillståndspliktiga området	21
8.2	Förutsättningar för att få tillstånd	24
8.3	Tillstånd att anordna kampsportsmatch	28
8.4	Tillståndsmyndighet.....	31
8.5	Förfarandet hos tillståndsmyndigheten	33
8.6	Tillsyn	35
8.7	Återkallelse av tillstånd.....	38
8.8	Straffansvaret	40
8.9	Förverkande m.m.	43
8.10	Domstolens prövning	44
8.11	Bemyndigande att meddela föreskrifter	45
9	Ikraftträdande	46
10	Kostnader.....	49
11	Författningskommentar	50
11.1	Förslaget till lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher	50
11.2	Förslaget till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617).....	56
Bilaga 1	Sammanfattning av departementspromemorian.....	58
Bilaga 2	Promemorians författningsförslag	60
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	63

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher,
2. lag om ändring i ordningslagen (1993:1617).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher

Härigenom föreskrivs följande.

Krav på tillstånd

1 § Tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud (kampsportsmatch) får inte anordnas utan tillstånd enligt denna lag.

För tävling och uppvisning i sport och idrott vid offentlig tillställning gäller även bestämmelserna i 2 kap. ordningslagen (1993:1617) om krav på tillstånd eller anmälan.

Förutsättningar för tillstånd

2 § Tillstånd att anordna kampsportsmatch får endast lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna.

3 § Tillstånd lämnas för en eller flera kampsportsmatcher på ansökan av anordnaren. Tillstånd får också lämnas för viss tid eller tills vidare på ansökan av en organisation som är ansvarig för kampsporten. Ett tillstånd får förenas med villkor.

Tillståndsmyndigheten

4 § Den myndighet som regeringen bestämmer prövar frågor om tillstånd att anordna kampsportsmatch.

När ansökan om tillstånd skall göras

5 § Ansökan om tillstånd skall göras skriftligen hos tillståndsmyndigheten senast tre månader före matchen.

Vad ansökan skall innehålla

6 § En ansökan om tillstånd att anordna en eller flera kampsportsmatcher skall innehålla uppgifter om anordnaren, när och var matchen eller matcherna anordnas samt tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten.

En ansökan om tillstånd att för viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatcher skall innehålla uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten, stadgar för den organisation som är ansvarig för kampsporten samt uppgift om hur kontroll utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas.

7 § Den som ansöker om tillstånd enligt denna lag skall lämna de uppgifter som tillståndsmyndigheten behöver utöver de uppgifter som ansökan skall innehålla enligt 6 §.

Avgift

8 § Avgift får tas ut för prövning av ansökan om tillstånd enligt denna lag. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för prövningen.

Tillsyn

9 § Tillståndsmyndigheten utövar tillsyn över kampsportsmatcher som anordnas efter tillstånd enligt denna lag. Tillsynen omfattar kontroll av att kampsportsmatch anordnas i enlighet med det tillstånd och de villkor som har meddelats enligt 3 §.

10 § Tillståndsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar av tillståndshavaren som behövs för tillsynen. Tillståndsmyndigheten har rätt att få tillträde till en kampsportsmatch för vilken tillstånd meddelats.

Återkallelse av tillstånd

11 § Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd om tillståndshavaren i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats enligt 3 §.

Tillståndsmyndigheten får även återkalla ett tillstånd om tillståndshavaren allvarligt åsidosätter sin skyldighet att lämna sådana upplysningar och handlingar som avses i 10 § eller vägrar tillståndsmyndigheten tillträde till kampsportsmatch.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Överklagande

12 § Tillståndsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Straff

13 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. anordnar kampsportsmatch utan tillstånd enligt 1 § eller i strid mot ett villkor enligt 3 §,

2. skriftligen lämnar oriktig uppgift i ett ansökningsärende.

14 § Om en kampsportsmatch anordnas utan tillstånd enligt denna lag, är straffet böter för den som

1. deltar i matchen,
2. ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den,
3. i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal,
4. tjänstgör som domare eller sekond vid matchen.

15 § Ansvar enligt 13 eller 14 § skall inte dömas ut i ringa fall.

16 § För anstiftan och medhjälp till brott mot denna lag döms ansvar inte ut.

Förverkande

17 § Utbyte av brott enligt denna lag skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

I fråga om beslag av egendom som kan antas vara förverkad enligt första stycket, gäller bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken.

Bemyndigande

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsportsmatcher enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2006, då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning skall upphöra att gälla.

2. Kampsportsmatch får anordnas utan tillstånd enligt denna lag till och med den 31 december 2006. För professionell boxning gäller dock under samma tid den upphävda lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning.

2.2 Förslag till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar får inte utan tillstånd anordnas på offentliga platser.

Tillstånd att anordna offentlig tillställning krävs även i annat fall, om det är fråga om offentliga danstillställningar, tivolinöjen, marknader eller liknande nöjestillställningar eller tävlingar eller uppvisningar i motorsport eller professionell brottning. Om det kan ske utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken, får emellertid anordnaren befrias från skyldigheten att söka tillstånd enligt detta stycke för tillställning av visst slag. Ett beslut om befrielse får förenas med villkor.

Tillstånd att anordna offentlig tillställning krävs även i annat fall, om det är fråga om offentliga danstillställningar, tivolinöjen, marknader eller liknande nöjestillställningar eller tävlingar eller uppvisningar i motorsport. Om det kan ske utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken, får emellertid anordnaren befrias från skyldigheten att söka tillstånd enligt detta stycke för tillställning av visst slag. Ett beslut om befrielse får förenas med villkor.

En allmän sammankomst som avses i 1 § första stycket 4 eller en cirkusföreställning får hållas utan tillstånd, om den med hänsyn till det väntade deltagarantalet, den utvalda platsen och tiden för sammankomsten samt de anordningar som avses förekomma kan antas äga rum utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2006.

3 Ärendet och dess beredning

Frågor med anknytning till professionell boxning har behandlats i riksdagen ett flertal gånger sedan förbudet mot professionell boxning infördes 1970. Under senare år har även frågan aktualiserats om andra kampsporter som utövas i Sverige i likhet med professionell boxning borde förbjudas. Kulturutskottet ansåg det viktigt att få denna fråga belyst och att en expertutredning borde tillsättas. Utredningen borde enligt utskottet arbeta förutsättningslöst och omfatta såväl professionell boxning som övriga kampsporter. Vad utskottet anfört har riksdagen som sin mening givit regeringen till känna (bet. 2000/01:KrU4, rskr. 2000/01:186).

Regeringen beslutade den 25 oktober 2001 att tillkalla en särskild utredare med uppdraget att förutsättningslöst analysera de frågor som hänger samman med professionell boxning och andra kampsporter (dir. 2001:86). Frågorna skulle belysas allsidigt med tonvikt på de medicinska aspekterna. I uppdraget ingick även att se över lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning och bedöma om den fyller sitt syfte eller om dess inriktning och omfattning bör ändras i något avseende. Även frågan om det överhuvudtaget finns behov av ett fortsatt förbud mot professionell boxning skulle analyseras.

Proffsboxnings- och kampsportutredningen överlämnade i mars 2003 betänkandet Kampidrott i fokus (SOU 2003:24). Utredaren föreslog en reglering med krav på tillstånd av polisen enligt ordningslagen (1993:1617) för offentliga tillställningar som innehåller tävling eller uppvisning i kampsport med slag eller sparkar riktade mot motståndarens huvud. Polisen föreslogs få möjlighet att vägra tillstånd om deltagarnas säkerhet inte kunde anses godtagbar. Regleringen skulle enligt betänkandet gälla såväl boxning som andra kampsporter, och ersätta lagen om förbud mot professionell boxning.

Utredarens förslag mötte viss kritik vid remissbehandlingen. Främst gjordes invändningar mot förslaget att knyta regleringen med dess prövning av deltagarnas säkerhet till ordningslagen. Det framfördes att en reglering i en särskild lag i stället borde övervägas. Dessutom kritiserades förslaget att polisen skulle åläggas ansvaret för prövningen mot bakgrund av att uppgiften kräver kompetens på områden som inte ligger inom polisens normala arbetsfält samt strider mot strävanden att renodla polisens verksamhet.

Med anledning av de invändningar som framfördes vid remissbehandlingen av utredarens förslag utarbetades därefter inom Justitiedepartementet en departementspromemoria med förslag till en särskild lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher (Ds 2005:46). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians författningsförslag finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2005/8864/D).

4 Reglering av idrottslig verksamhet och idrottsutövare

4.1 Inledning

Lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning innehåller det enda uttryckliga förbudet i svensk lagstiftning som avser idrottslig verksamhet. När det gäller hur mycket våld som samhället tillåter att enskilda utsätter varandra för i samband med idrottsutövning gäller dock allmänna straffrättsliga bestämmelser. Av betydelse är främst vilken verkan utövarnas samtycke till angrepp mot den egna personen har. För den som vill arrangera ett idrottsevenemang finns vidare bestämmelser om krav på tillstånd m.m. för offentliga tillställningar enligt ordningslagen (1993:1617).

4.2 Betydelsen av samtycke i samband med idrottsutövning

I idrotter där det ingår kroppskontakt mellan deltagarna förekommer åtskilliga gärningar som skulle kunna uppfylla rekvisiten för t.ex. ringa misshandel eller ofredande. Av intresse i dessa fall är bestämmelserna i brottsbalken om samtyckes ansvarsbefriande verkan vid brott. I 24 kap. 7 § brottsbalken anges att en gärning som någon begår med samtycke från den mot vilken gärningen riktas utgör brott endast om gärningen, med hänsyn till den skada, kränkning eller fara som den medför, dess syfte och övriga omständigheter, är oförsvarlig.

När bestämmelsen om samtycke infördes i brottsbalken konstaterades i förarbetena (prop. 1993/94:130 s. 40 f.) att det inom lek och idrott godtas svårare misshandel än som i allmänhet accepteras enbart på grund av samtycke. I många sporter, menade regeringen, är det oundvikligt att deltagarna utsätts för ett visst mått av både avsiktligt och oavsiktligt våld under stridens hetta, t.ex. inom ishockey, och i boxning utgör t.o.m. uppsåtlig misshandel det centrala momentet i sporten. Det framhölls emellertid att det i de flesta sporter, som innefattar handgripligt beteende, finns regler som har karaktär av säkerhetsföreskrifter. Enligt regeringen torde man kunna utgå från att den som följer dessa inte skall fällas till ansvar för brott, även om förfarandet i och för sig ryms under ett straffstadgande. Regeringen uttalade vidare att det inte heller är givet att ansvar skall inträda om dessa regler överträds då den som frivilligt deltar i sporter av denna typ är medveten om skaderisken. Enligt regeringen kunde detta emellertid inte innebära att man generellt kan säga att han eller hon godtar skadan i det enskilda fallet. Att använda samtycke som grund för ansvarsfrihet kunde därför enligt regeringen inte vara möjligt i alla situationer.

4.3 Bestämmelser om offentliga tillställningar

Innan den professionella boxningen förbjöds i Sverige krävdes enligt 12 § allmänna ordningsstadgan (1956:617) tillstånd av polismyndigheten för tävlingar och uppvisningar i professionell boxning. Enligt samma paragraf gällde också krav på tillstånd för andra offentliga tillställningar som t.ex. tävlingar eller uppvisningar i motorsport och professionell brottning.

Bestämmelser om offentliga tillställningar finns numera i ordningslagen (1993:1617). I 2 kap. 3 § anges att med offentlig tillställning avses bland annat tävlingar och uppvisningar i sport och idrott. För att en tillställning skall anses som offentlig krävs att den anordnas för allmänheten eller att allmänheten har tillträde till den. Om tillträdet är begränsat genom krav på inbjudan, medlemskap i en viss förening eller annat villkor, anses allmänheten ha tillträde om tillställningen uppenbarligen är en del av en rörelse vars verksamhet uteslutande eller väsentligen består i att anordna tillställningar av detta slag. Detsamma gäller om tillställningen med hänsyn till omfattningen av den krets som äger tillträde, de villkor som gäller för tillträdet eller andra liknande omständigheter är att jämföras med sådan tillställning.

Idrottstävlingar och idrottsuppvisningar som är offentliga tillställningar får enligt 2 kap. 4 § ordningslagen inte utan tillstånd anordnas på offentlig plats. I vissa fall krävs tillstånd också när sådana idrottsarrangemang anordnas på andra ställen än offentliga platser. Detta gäller för tävlingar eller uppvisningar i motorsport eller professionell brottning. Ansökan om tillstånd att anordna offentlig tillställning görs hos polismyndigheten.

Om tillstånd inte krävs för tillställningen kan anordnaren av idrottstävlingen eller idrottsuppvisningen ändå vara skyldig att anmäla tillställningen till polismyndigheten. I 2 kap. 5 § ordningslagen anges att den som avser att anordna en sådan offentlig tillställning som inte kräver tillstånd enligt 2 kap. 4 § inom ett område som redovisas i detaljplan skall anmäla detta till polismyndigheten. Anmälningsskyldigheten gäller också för en offentlig tillställning som anordnas utomhus utom detaljplanelagt område, om det på grund av det förväntade antalet deltagare vid tillställningen finns risk för att ordningen störs eller säkerheten äventyras vid den eller, som en direkt följd av den, i dess omedelbara omgivning eller för att trafiken störs. Anmälan skall göras skriftligen eller muntligen till polismyndigheten.

Polismyndighetens prövning tar främst sikte på ordning och säkerhet vid den offentliga tillställningen. En anordnare kan befrias från skyldigheten att söka tillstånd för tillställning av visst slag, om det kan ske utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken. Ett beslut om befrielse får förenas med villkor.

Enligt 2 kap. 22–24 §§ ordningslagen har polisen rätt att i vissa fall inställa eller upplösa allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar. Detta gäller bland annat om en offentlig tillställning hålls i strid med ett beslut som innebär avslag på en ansökan eller om det vid tillställningen förekommer något som strider mot lag, om den medför oordning, fara för de närvarande eller allvarig störning i trafiken. Polisen får vidare förbjuda att det hålls en offentlig tillställning, om det vid en

tidigare tillställning av samma slag har förekommit något som stred mot lag eller den har medfört oordning, fara för de närvarande eller allvarlig störning av trafiken.

4.4 Förbudet mot professionell boxning

Lagen om förbud mot professionell boxning trädde i kraft den 1 januari 1970. Den professionella boxningen skiljer sig på flera sätt från amatörboxningen, bland annat vad gäller regelsystem, matchlängd, poängberäkning och skyddsutrustning. En amatörmatch får t.ex. pågå längst 12 minuter under det att en professionell match kan pågå upp till 36 minuter. Vidare har en amatörboxare huvudskydd samt i normalfallet större och tjockare och därigenom mer stötabsorberande handskar.

Lagen innebär att det är förbjudet att delta i tävlings-, uppvisnings- eller träningsmatch i professionell boxning. Den som deltar i sådan match i Sverige döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Det är också förbjudet att på olika sätt främja professionell boxning, nämligen genom att anordna eller ekonomiskt understödja match i professionell boxning eller upplåta lokal för den, i egenskap av manager ingå avtal om matchen eller främja sådant avtal eller tjänstgöra som domare eller sekond.

Det viktigaste skälet för införandet av ett förbud mot professionell boxning var hälsorisen, främst risken för hjärnskador. Andra skäl som framfördes i förarbetena till lagen var dels att boxningen ansågs ha en förråande verkan, dels att det ansågs stötande att boxare och arrangörer kunde göra sig betydande vinster på en verksamhet som var inriktad på att åstadkomma skador hos deltagarna (prop. 1969:118 s. 31ff).

Vad som utgör professionell boxning definieras inte i lagtexten. I förarbetena till lagen uttalades att begreppet boxning i allmänhet torde vara klart och att det fick bestämmas med hänsyn till sportgrenens allmänna kännetecken samt de grundläggande regler som allmänt iakttas inom grenen. Vidare anfördes i fråga om gränsdragningen mellan professionell boxning och amatörboxning att tillräcklig vägledning finns i de regler som fastställts för professionell boxning av European Boxing Union, i artiklar som antagits av AIBA, dvs. den organisation som kontrollerar den internationella amatörboxningen, samt i boxningsförbundets tävlingsbestämmelser och regeltolkningar (prop. 1969:118 s. 35). Generellt kan, som utvecklats ovan, skillnaden mellan proffsboxning och amatörboxning sägas vara att amatörboxningen innebär att säkerhetsbestämmelserna är mer rigorösa.

Mot bakgrund av den starka kopplingen till reglerna för boxning har lagen om förbud mot professionell boxning inte ansetts tillämplig på andra kampsporter, varken de som till sin natur skiljer sig markant från boxning eller de som har mer boxningsliknande karaktär som t.ex. thaiboxning och kickboxning.

5 Medicinska skaderisker

5.1 Idrott som tillåter slag och sparkar

Proffsboxnings- och kampsportutredningen tillkallades för att förutsättningslöst analysera de frågor som hänger samman med professionell boxning och andra kampsporter. Frågorna skulle belysas allsidigt med tonvikt på de medicinska aspekterna (dir. 2001:86). Uppgifterna i detta avsnitt om medicinska skaderisker är hämtade från utredningens betänkande Kampidrott i fokus (SOU 2003:24 s. 117 f).

Risk för hjärnskador

Idrottslig verksamhet kan innebära risker för utövaren att skada sig. Dessa risker varierar mycket mellan olika idrotter i fråga om skadefrekvens, vilka delar av kroppen som skadas samt risken för allvarliga skador och dödsfall. Idrottsskador hänför sig huvudsakligen till tre klasser: akuta traumatiska skador, förslitningsskador och skador som utvecklas på lång sikt.

Inom främst de idrotter som tillåter slag och sparkar finns det risker för skador på olika organ och kroppsdelar. Här intar hjärnskador en särställning. Hjärnan är speciell eftersom dess funktion medger att vi kan fungera som självständiga individer. Hjärnskador leder därför till ett vitt spektra av följdproblem som på många olika sätt kan inverka på en persons dagliga liv. Hjärnskador kan bland annat leda till motoriska störningar, talsvårigheter, personlighetsförändringar och förtida åldrande.

Vad händer när huvudet träffas av ett slag eller en spark?

När huvudet träffas av rörligt våld kommer det i häftig rörelse. Den tröga hjärnan accelererar inte lika fort utan pressas mot kraniets insida på platsen för våldet, samtidigt som den sugts bort vid motsatt sida. På liknande sätt kan hjärnan skadas vid rotation av huvudet. Roterande rörelser hos kraniet kan bland annat bli följden av våld mot hakan, där huvudet svänger bakåt.

Genom att hjärnan, som är mjuk och formbar, på olika sätt rör sig inuti kraniet kan skador uppkomma bland annat på följande sätt: pressning mot ben, lossnitning av kärl och nerver från ben och hinnor, glidande rörelser av hjärnans yta mot skrovligheter på benets insida, skärning mot vassa kanter samt förskjutningar och slitningar inuti hjärnvävnaden. Sådana förlopp kan leda till ett antal olika skador av kortsiktig eller mera varaktig karaktär.

Effekter av slag, sparkar eller annat våld mot huvudet

Våld mot huvudet som resulterar i en kortare eller längre medvetslöshet innebär ofta att den nedslagne får en hjärnskakning. En hjärnskakning medför en kraftig kemisk obalans i den grå substansen. Forskningen har på senare tid omvärderat riskerna med hjärnskakningar, framför allt när

det gäller framtida men för den som drabbas. Även om hjärnskakningen till synes läker ut kan det bli kvarstående skador som får en långsam progressiv karaktär. Skadornas symtom innefattar påverkan på inlärningsförmåga och koncentration, nedsatt stresstålighet samt påverkan på känslolivet med depressionssymtom.

Andra skador som kan drabba den som träffas av slag eller sparkar mot huvudet är blödningar i eller utanför hjärnvävnaden. Resttillstånden efter sådana skador sträcker sig från nedsättning av hjärnans kognitiva funktioner till bestående hjärnskador och i allvarliga fall även dödsfall.

5.2 Vad ökar respektive minskar risken för skador?

Inom idrotten är det främst olika kampsporter som uttryckligen tillåter slag, sparkar eller annat våld mot huvudet. Förekomsten av skador inom sådan idrott beror på en mängd faktorer. Skador kan uppkomma på grund av olyckshändelser. I de flesta fall är det dock möjligt att genom regler och säkerhetsbestämmelser för den aktuella idrotten minska risken för skador.

Skydd

När det gäller kampsporter som tillåter slag mot huvudet är det naturligen så att tjocka och stötupptagande handskar ger ett visst skydd för deltagarna. De stora handskar som används inom t.ex. amatörboxning gör också att det blir lättare att gardera sig.

Det huvudskydd som används inom amatörboxning skyddar i viss utsträckning, i vart fall mot ögonbrynsskador och vid fall mot golvet. Huvudskyddet är emellertid framför allt ett yttre skydd. Det skyddar inte hjärnan mot slag eller sparkar som t.ex. träffar på hakan.

Tillräcklig ålder

Nackmuskelnerna är viktiga när det gäller motståndskraften mot slag, sparkar eller annat våld mot huvudet. Starka och färdigutvecklade nackmuskler ökar möjligheten att ta emot slag utan att huvudet kastas hit och dit eller roterar. Det är därför viktigt att deltagare i idrott som tillåter våld mot huvudet är färdigväxta.

Under uppväxten sker utmognaden av hjärnans nätverk. Om denna process störs kan det ge omfattande påverkan på hjärnans funktion. Den intellektuella förmågans slutliga nivå hos individen bestäms i stor utsträckning av denna period i livet.

Begränsad matchtid

En lång match med begränsade pauser innebär naturligt nog att deltagarna får ta emot många slag eller sparkar. Vid långa matcher tröttnar dessutom nackmuskelnerna ut och förmågan att stå emot slag avtar. Konsekvensen av en träff mot huvudet blir därmed större.

Begränsat antal träffar under en karriär

En lång karriär medför ett stort antal träffar mot huvudet och därmed en stor risk för hjärnskador. Motorisk snabbhet avtar med åldern och eftersom reflexsnabbhet är en viktig del i skyddet mot träffar kan långa karriärer öka risken för skador.

Omhändertagande av den som har blivit medvetslös vid knockout

Med begreppet seger på knockout avses i dagligt tal att en person vunnit en kamp genom att med ett eller flera slag ha försatt sin motståndare ur stridbart skick. I vissa kampsporter ger begreppet knockout uttryck för ett poänggivande eller vinstgivande moment. Inom t.ex. boxning är definitionen av knockout att en boxare vinner en match om motståndaren inte är redo att återuppta boxningen inom tio sekunder efter att ha blivit nedslagen. Om en domare bryter en match, t.ex. då den ene boxaren skadats, kallas detta i proffsboxning teknisk knockout och i amatörboxning referee stops contest, RSC.

Våld mot huvudet som resulterar i en knockout innebär många gånger att den nedslagne får en hjärnskakning. Det är förenat med stora risker att få slag eller sparkar mot huvudet om den som träffas har en oläkt hjärnskakning. Det är därför viktigt att denne inte får fortsätta en match utan att den bryts omedelbart. Det är därför av stor betydelse att det inom alla kampsporter där knockout ingår eller där det förekommer att deltagare råkar ut för hjärnskakningar finns rutiner för och kunskap om hur sådana situationer skall hanteras.

6 Kampsportens utveckling i Sverige

De kampsporter som funnits längst tid i Sverige är boxning och brottning vars förbund är medlemmar i Riksidrottsförbundet (RF). Dessa idrotter introducerades i Sverige för cirka 100 år sedan och var de dominerade kampsporterna fram till andra halvan av 1900-talet. Därefter har många andra stilar introducerats i Sverige och lockat många utövare. De flesta av de nya kampsporterna representeras i tre andra specialförbund inom RF nämligen Svenska Budo- och Kampsportsförbundet, Svenska Judoförbundet samt Svenska Taekwondoförbundet.

Antalet medlemmar i Svenska Boxningsförbundet minskade i slutet av 1960-talet och början av 1970-talet. Nedgången sammanföll tidsmässigt med beslutet att förbjuda professionell boxning i Sverige. Därefter har antalet utövare inom amatörboxningen långsamt ökat. Brottningen å sin sida uppvisar en långsamt nedåtgående trend när det gäller antalet föreningar. Antalet föreningar anslutna till Svenska Judoförbundet har däremot under 1900-talets tre sista decennier ökat kraftigt liksom antalet föreningar anslutna till Svenska Budo- och Kampsportsförbundet. Även Svenska Taekwondoförbundet har fått en ökad anslutning av föreningar sedan förbundet bildades 1996.

Många av de kampsporter som finns i Sverige har en bred verksamhet och är väl etablerade inom den svenska idrottsrörelsen. Även andra

förbund som inte är med i RF har en verksamhet som i huvudsak delar de värderingar som kännetecknar den svenska idrottsrörelsen.

Utöver de kampsporter som beskrivs ovan har det under senare år arrangerats tävlingar med regler som är en blandning av flera olika kampsporter. En sådan kampsportsvariant är K1 vars regler delvis är hämtade från karate, kung fu och kickboxning. I K1 är deltagarna utrustade med boxhandskar och får slå, sparka och knäa varandra. Poäng utdelas enligt följande prioritering: antal nedslagningar, omfattningen av den skada som deltagaren tillfogat sin motståndare, antalet rena träffar samt aggressivitet. Proffsboxnings- och kampsportsutredningen, som sammanställt information om olika kampsportsverksamheter i Sverige, anger i betänkandet Kampidrott i fokus att knockoutfrekvensen i K1-tävlingar är hög och att den enligt organisationens egna marknadsföringsuppgifter ligger på upp emot 80 procent. Som knockout räknas då samtliga matcher som avbryts före full tid (SOU 2003:24 s. 73).

En annan kampsportsvariant är Vale Tudo (själva namnet är portugisiska för "allt är tillåtet"). I många fall avgörs matcherna genom att någon av de tävlande ger upp eller att domaren bryter matchen. Matcherna utkämpas som regel i burar.

7 Allmänna utgångspunkter

7.1 Reglering av kampsport som tillåter våld mot huvudet

Regeringens bedömning: All kampsport som tillåter slag, sparkar eller annat våld som träffar huvudet bör regleras. Regleringen bör således även omfatta professionell boxning.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har godtagit bedömningen. *Kammarrätten i Jönköping* välkomnar en samlad reglering för samtliga kampsporter i Sverige. *Sahlgrenska universitetssjukhuset* anser att den föreslagna lagen utgör en utmärkt förbättring av regelsystemet och finner det positivt att regleringen inte skiljer på idrottande med eller utan ekonomiskt vederlag eftersom detta i sig inte påverkar skaderisken. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* anser att det är positivt att det införs en ny lag med bestämmelser som skall tillämpas lika för alla kampsporter där det tillåts våld mot deltagarens huvud. *Sveriges Kommuner och Landsting* välkomnar särskilt att förslaget innebär en generell reglering av kampsporter med våld mot huvudet och anför att den tidigare lagen om förbud av professionell boxning med tiden har kommit att bli otidsenlig som underlag vid kommunala bedömningar. *Riksidrottsförbundet* och *Svenska Judoförbundet* tillstyrker förslaget att lagen om förbud mot professionell boxning ersätts av en ny

lag som reglerar all kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. *Svenska Budo- och Kampsportsförbundet* ifrågasätter emellertid behovet av den föreslagna regleringen och pekar på att det finns en rad andra idrotter som uppvisar betydligt högre skaderisker. Förbundet anser vidare att om en lagreglering av kampsporter ändå genomförs bör denna ha till syfte att komma åt avarter som finns utanför den organiserade idrottsrörelsen och låta de väl etablerade kampsporterna drabbas av ett minimum av byråkrati. *Svenska Boxningsförbundet*, *Svenska Judoförbundet* och *Svenska Taekwondoförbundet* anser att de kampsporter som ingår i Riksidrottsförbundet inte skall omfattas av lagen.

Skälen för regeringens bedömning

Behov av en ny reglering

I föregående avsnitt har redogjorts för att utövandet av kampsport i Sverige på många sätt har förändrats sedan förbudet mot professionell boxning infördes för drygt 35 år sedan. Många för vårt land nya kampsporter och stilar har introducerats och utövas i dag av många människor. Vissa av dessa kampsporter tillåter slag, sparkar eller annat våld mot huvudet och kan på ett sätt jämföras med professionell boxning. Detsamma gäller de speciella arrangemang som utgörs av en blandning av olika kampsporter, exempelvis K1.

Samtidigt som denna förändring i utövandet av kampsporter har skett har lagen om förbud mot professionell boxning kvarstått oförändrad. Som beskrivits i avsnitt 4.4 är lagen utformad så att den endast reglerar professionell boxning. Den nuvarande lagen innebär således att det finns en reglering som bara omfattar en verksamhet av flera med i princip samma innehåll. En sådan ordning är inte rimlig. Regeringen anser emellertid att det alltså bör finnas en reglering enligt vilken kampsporter med en bristande säkerhet för deltagarnas hälsa inte tillåts. Det kan alltid diskuteras hur mycket våld som skall tillåtas inom idrott och var gränsen skall anses gå för vad som utgör tillräckligt god säkerhet ur hälsosynpunkt. När lagen om förbud mot professionell boxning infördes gjordes bedömningen att amatörboxning hade tillräckliga säkerhetsbestämmelser. Gränsen för vad som kunde tillåtas drogs således vid amatörboxningen. Enligt regeringens uppfattning bör de säkerhetsbestämmelser som i dag gäller inom amatörboxningen i Sverige alltså vara en viktig utgångspunkt vid bedömningen av vad som kan krävas av en idrottsverksamhet för att den ur säkerhets- och hälsosynpunkt skall kunna tillåtas. Detsamma gäller de säkerhetsbestämmelser som i dag gäller inom övriga kampsporter som organiseras av förbund anslutna till Riksidrottsförbundet. För att möjliggöra en bedömning av säkerheten inom alla kampsporter som tillåter våld mot huvudet finns det behov av en ny reglering som kan tillämpas lika för alla kampsporter.

Reglering av viss idrottsverksamhet

Idrottslig verksamhet kan innebära risker för utövaren att skada sig. Ofta är idrottsutövaren införstådd med att skador kan förekomma och han eller hon kan i det enskilda fallet också ha samtyckt till den skada som faktiskt uppstått. Liksom är fallet med all riskfylld verksamhet bör dock en bedömning göras av var gränsen skall gå mellan individens rätt att bestämma över sina egna handlingar och samhällets ansvar för att skydda honom eller henne. I första hand är det naturligtvis den enskildes eget beslut och ansvar vad han eller hon vill utsätta sig för och vilka hälsorisker som han eller hon vill ta. Många gånger kan det emellertid vara svårt för den enskilde att bedöma vilka risker en viss verksamhet innebär. Det bör även fortsättningsvis vara det allmännas ansvar att människor inte utsätter sig för orimliga risker för allvarliga skador. Staten har i många fall tagit på sig ett sådant ansvar. Några exempel på detta är kravet på att den som färdas i bil skall använda bilbälte och förbudet mot att använda narkotika respektive vissa dopningsmedel.

Forskning visar att våld som drabbar huvudet, när det träffas av ett hårt slag eller en hård spark, riskerar att leda till allvarliga skador av både akut och långsiktig karaktär. I vissa fall rör det sig om skador som kan visa sig långt efter skadetillfället. Skador på hjärnan kan få långtgående konsekvenser för individens förmåga att fungera i det dagliga livet.

Huvudargumentet för att införa en reglering av kampsport som tillåter våld som träffar huvudet är just risken för att utövarna drabbas av hjärnskador. Detta argument gör sig gällande för alla kampsporter där våld mot huvudet är tillåtet. *Svenska Budo- och Kampsportsförbundet* har inväntat att det finns andra idrotter där skaderisken statistiskt sett är större än inom dessa former av kampsport. Regeringen anser dock att det finns en viktig skillnad i och med att skador inom andra idrotter oftast kan betecknas som olycksfall och inte som resultatet av en medveten handling att träffa huvudet. De idrotter som har regelverk som tillåter våld som träffar huvudet ger automatiskt ett skadepanorama som innefattar risk för hjärnskador.

All kampsport som tillåter våld som träffar huvudet bör regleras

När det gäller frågan vilka kampsporter som skall regleras bör utgångspunkten vara det våld som förekommer och vilka skaderisker som utövarna därigenom utsätts för. Regeringen anser att regleringen bör utformas så att den omfattar *all* kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Endast sådan verksamhet som på ett trovärdigt sätt kan visa att deltagarnas säkerhet är godtagbar bör tillåtas. Avgörande för denna bedömning bör vara i vilken mån den enskilda kampsportens tävlingsregler skapar en acceptabel säkerhetsnivå för deltagarna. Dessutom bör det finnas rutiner för omhändertagande, kontroll och uppföljning av den som skadats av slag, sparkar eller annat våld mot huvudet. Regleringen bör innebära att en logisk och tydlig gräns dras mellan tillåtna och otillåtna verksamheter och bör kunna tillämpas också på andra kampsporter än de som i dag utövas i vårt land.

Enligt regeringens mening finns det ingen motsättning mellan en sådan reglering och vikten av att värna den allsidiga motion och de sociala värden som kännetecknar träning och tävling inom den breda och väl organiserade kampsporten. Det är beklagligt att sådan kampsport ofta förknippas med den negativa bild som den mest våldsbenägna kampsporten ger. Många kampsportsorganisationer har utformat sina tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser på ett sätt som medför en godtagbar säkerhet för deltagarna. Genom förslaget till reglering ges en tydligare avgränsning mellan de olika typerna av kampsporter.

Svenska Budo- och Kampsportsförbundet har inväntat att en lagreglering av kampsporter bör ha till syfte att komma åt avarter som finns utanför den organiserade idrottsrörelsen och att de väl etablerade kampsporterna endast skall drabbas av ett minimum av byråkrati. *Svenska Boxningsförbundet*, *Svenska Judoförbundet* och *Svenska Taekwondoförbundet* har inväntat att de kampsporter som ingår i Riksidrottsförbundet inte skall omfattas av lagen. Regeringen konstaterar att den föreslagna regleringen innebär att också sådan verksamhet som bedrivs inom den breda och väl organiserade kampsporten kan komma att omfattas, dvs. även kampsport som ingår i Riksidrottsförbundet. Enligt regeringens mening är en sådan ordning oundviklig om regleringen under en följd av år skall kunna tillämpas lika för alla kampsporter som tillåter våld som träffar huvudet. Regleringen skall kunna tillämpas även när nya kampsporter introduceras. Den skall också kunna förhålla sig till att tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser inom olika kampsporter kan förändras över tiden och att kunskapen om skadeverkningar ökar. Regeringen anser således att det inte är möjligt att låta den föreslagna lagen endast omfatta vissa av de kampsporter som tillåter våld mot huvudet. Många av remissinstanserna har också välkomnat förslaget till ny reglering av just den anledningen att det omfattar alla kampsporter och inte bara pekar ut vissa av dessa.

7.2 En lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher

Regeringens förslag: Det skall krävas tillstånd för att anordna match i kampsport där deltagarna tillåts att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Tillstånd får endast lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Det blir straffbart att anordna och bland annat delta i sådana kampsportsmatcher utan tillstånd. Bestämmelserna tas in i en särskild lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher. Den nya lagen skall ersätta det nuvarande förbudet mot professionell boxning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag utom såvitt avser namnet på lagen. I promemorian föreslås lagen heta lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran. *Justitiekanslern* föreslår att lagen får ett namn som innefattar en hänvisning till tillståndsplikten, exempelvis ”lag

om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher”. *Svenska Boxningsförbundet* motsätter sig att andra än anordnaren av en kampsportsmatch utan tillstånd skall kunna straffas. Även *Svenska Taekwondoförbundet* anser att det är det fullt tillräckligt att straffa anordnaren av kampsportsmatchen.

Skälen för regeringens förslag

En reglering med krav på tillstånd

Dagens förbud mot professionell boxning är utformat så att det endast reglerar denna form av boxning. Vid lagens tillkomst ansågs innebörden av begreppet boxning vara klar och att avgränsningen av den förbjudna verksamheten – dvs. professionell boxning – kunde bestämmas med hänsyn till de allmänna kännetecken och grundläggande regler som finns inom grenen. I tillämpningen av lagen synes inga gränsdragningsfrågor ha uppkommit i fråga om vad som utgör professionell boxning, vare sig i förhållande till amatörboxning eller till andra former av kampsport.

En ny reglering av kampsport skulle i likhet med dagens förbud mot professionell boxning kunna utformas som ett generellt förbud mot viss namngiven verksamhet. Det är dock viktigt att ha i åtanke den utveckling som har skett inom svensk kampsport och som lett fram till en mångfald av stilar. En eventuell uppräkningslista av förbjudna sporter skulle sannolikt bli såväl omfattande som oklar då vissa arrangemang baseras på en blandning av stilar och benämns olika från gång till gång. Det kan heller inte uteslutas att mindre nogräknade arrangörer skulle ge varje kampsportsmatch en ny benämning, i syfte att kringgå ett eventuellt förbud. Det skulle således behövas ett ständigt pågående arbete med uppdatering av en sådan uppräkningslista, som trots detta sannolikt skulle vara svårt att hålla aktuell. Det är också svårt att i lagtext allmänt ange vilken verksamhet som i princip skall vara förbjuden och under vilka förutsättningar den ändå kan vara tillåten.

Mot bakgrund av dessa svårigheter är det lämpligt att i stället införa en samlad reglering, som omfattar all kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud, med krav på tillstånd för att anordna match i sådan kampsport. Tillstånd skall endast kunna lämnas till sådan verksamhet där tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. En sådan reglering innebär att alla kampsporter som tillåter våld som träffar huvudet behandlas lika och att en objektiv prövning kan göras av vilka av dessa verksamheter som har en acceptabel säkerhetsnivå för deltagarna.

Den föreslagna regleringen av kampsport bör ersätta den nuvarande lagen om förbud mot professionell boxning. Anordnande av match i professionell boxning kommer därmed att behandlas på samma sätt som andra kampsporter som tillåter deltagarna att med våld träffa motståndarens huvud, dvs. att matchen som sådan är tillståndspliktig och att tillstånd endast får lämnas om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Regeringen återkommer i avsnitt 8.2 till frågan om vad som bör krävas i

fråga om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för att tillstånd skall kunna ges.

Genom förslaget får anordnare av kampsportsmatch ett stort ansvar för att säkerhetsnivån vid matchen i fråga är godtagbar. Tillståndskravet innebär att anordnaren inte själv bedömer om reglerna är tillräckliga i detta avseende, utan prövningen görs av tillståndsmyndigheten. Att bryta mot kravet på tillstånd bör vara straffsanktionerat. Även deltagande i kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd bör vara straffsanktionerat liksom vissa andra förfaranden. Regeringen återkommer till skälen för kriminalisering och frågan om straffansvar i övrigt i avsnitt 8.8.

En särskild lag

Proffsboxnings- och kampsportsutredningen lämnade förslag till en reglering med krav på tillstånd för vissa kampsporter. Detta skulle ske genom att i ordningslagen införa en bestämmelse om krav på tillstånd för att anordna offentlig tillställning med kampsporter som tillåter slag eller sparkar riktade mot deltagares huvud. Tillstånd till sådan offentlig tillställning skulle vägras om deltagarnas säkerhet inte kunde anses godtagbar.

När utredningens förslag remitterades framfördes från vissa remissinstanser att en prövning av tillstånd inriktad på deltagarnas säkerhet inte har sin naturliga plats inom ordningslagen. Ordningsslagsstiftningen syftar främst till att förhindra att oordning uppstår och avser ytterst att skydda allmänheten från att komma till skada i samband med folkträngsel och dylikt. Reglerna i ordningslagen har däremot inte något huvudsakligt syfte att skydda deltagarna i den tillståndspliktiga verksamheten.

Mot bakgrund av detta föreslås att en särskild lag införs. Att reglera kampsporten i en särskild lag har pedagogiska fördelar. Genom att avskilja regleringen av kampsport från ordningslagen tydliggörs att tillståndsprövningen skall göras med utgångspunkt i deltagarnas säkerhet.

Justitiekanslern har föreslagit att lagens namn bör ha en hänvisning till tillståndsplikten, exempelvis lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher. Regeringen anser att ett sådant förslag gör det tydligare att vissa kampsportsmatcher kan tillstånd och följer därför förslaget.

7.3 Professionell brottning

Regeringens förslag: Det särskilda kravet på tillstånd för professionell brottning i 2 kap. 4 § andra stycket ordningslagen tas bort.

Promemorians förslag behandlar inte frågan om professionell brottning.

Skälen för regeringens förslag: Enligt dagens bestämmelser i ordningslagen är offentliga tillställningar med professionell brottning underkastade krav på tillstånd även om de inte äger rum på offentlig

plats. Tillståndskravet gällde också enligt 1956 års allmänna ordningsstadga. I Proffsboxnings- och kampsportsutredningens betänkande Kampidrott i fokus beskrivs professionell brottning som en verksamhet där två eller flera personer möts i uppvisningsmatcher där utgången är avgjord på förhand, s.k. wrestling eller catch-as-catch-can. Den typen av matcher innehåller ofta, enligt betänkandet, både grepp och slag riktade mot huvudet. I utredningens förslag till reglering av kampsporter föreslogs att det särskilda kravet i ordningslagen rörande professionell brottning skulle tas bort. Den föreslagna regleringen skulle i stället omfatta också professionell brottning i fall reglerna för tillställningen föranledde det (SOU 2003:24 s. 150 f). Ingen av de remissinstanser som yttrade sig över betänkandet – i stort sett samma remissinstanser som fått tillfälle att yttra sig över departementspromemorian (Ds 2005:46) – hade något att erinra mot förslaget att ta bort tillståndskravet för professionell brottning.

Regeringen anser i likhet med Proffsboxnings- och kampsportsutredningen att det inte finns anledning att behandla professionell brottning på något annat sätt än övriga kampsporter. Det särskilda kravet på tillstånd i ordningslagen för sådan brottning bör därför tas bort. I den mån matchreglerna för den professionella brottningen tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud omfattas brottningsmatchen av den nu föreslagna tillståndsplikten och tillstånd får lämnas endast om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Om arrangemanget är en offentlig tillställning kan därutöver – liksom är fallet med alla tävlingar och uppvisningar i sport och idrott – bestämmelserna i ordningslagen om krav på tillstånd eller anmälan aktualiseras.

8 En lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher

8.1 Avgränsning av det tillståndspliktiga området

<p>Regeringens förslag: Tillstånd skall krävas för att anordna tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud.</p>
--

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har lämnat förslaget utan erinran. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* invänder att de faktorer som nämnts som utmärkande för tävling i kampsport kan översättas på en rad andra sporter.

Skälen för regeringens förslag

När det gäller vilka kampsporter som skall omfattas av tillståndskravet är det viktigt att skapa en logisk och klar avgränsning av det tillståndspliktiga området. Detta gäller särskilt om kravet på tillstånd förenas med straffansvar vid överträdelser av bestämmelserna. I den föreslagna regleringen omfattar tillståndskravet match i all kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud.

Vad är kampsport?

Som konstaterats i avsnitt 7.2 baseras många av dagens idrottsarrangemang av kampsportskaraktär på en blandning av stilar och regler. Det förekommer också att arrangemangen byter namn från gång till gång. Någon exakt definition av vad som utgör kampsport är därför svår att lämna och det är heller inte möjligt att räkna upp de idrottsaktiviteter som skall betraktas som kampsport i lagens mening. Avgränsningen av vad som kan anses utgöra kampsport enligt den föreslagna regleringen bör i stället ske med utgångspunkt i dels de faktorer som allmänt kännetecknar kampsport i förhållande till icke idrottslig aktivitet, dels de moment som kan anses utmärkande för kampsport i förhållande till annan idrott.

Gemensamma kännetecken för de flesta kampsporter är att de utövas på en för ändamålet klart avgränsad yta och under en angiven tidsperiod. Deltagarnas agerande styrs av ett för alla medverkande välkänt och accepterat regelverk. Åtgärder vidtagna i enlighet med regelverket premieras, avsteg från regelverket beivras. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* har invänt att de faktorer som nämnts inte på något sätt kan anses utmärkande för tävling i kampsport, utan de kan översättas på en rad andra sporter. Som exempel nämner länsstyrelsen att även en basketbollmatch spelas under en i förväg uppgjord tid och på en klart avgränsad yta där endast spelare och domare får uppehålla sig samt där regelverket är välkänt och accepterat. Regeringen instämmer i att ett antal av de faktorer som beskriver kampsport också utgör kännetecken för annan idrottslig verksamhet. Vid bedömningen av om en aktivitet överhuvudtaget kan anses utgöra idrottslig verksamhet, vilket bör vara en förutsättning för att betraktas som kampsport enligt den föreslagna regleringen, kan dock sådana allmänna idrottsliga kännetecken underlättas. Härutöver finns vissa moment som utmärker kampsport i förhållande till annan idrott. Kampsport utgörs i huvudsak av olika kampmoment, vanligen utövare mot utövare, där sparkar och slag med eller utan tillhygge tillåts träffa någon del av en motståndares kropp. Syftet med en match i sådan kampsport är att vinna genom att samla flest poäng eller andra vinstgivande moment, vilka utdelas efter en *bedömning* av hur väl deltagarna utför de olika kampmomenten. På så sätt skiljer sig denna verksamhet från t.ex. en match i fotboll som också innehåller kampmoment, men där det övergripande syftet med matchen är att vinna genom att göra flest mål. Idrottsgrenar som typiskt sett är att betrakta som kampsporter är alla former av boxning och brottning liksom de verksamheter som bedrivs inom Svenska Budo- och

Kampsportsförbundet, Svenska Judoförbundet, Svenska Taekwondo-förbundet respektive Svenska Thaiboxningsförbundet. Som påpekats ovan är det dock inte möjligt att göra någon uttömmande uppräkningslista av vilka idrottsaktiviteter som skall betraktas som kampsport. Frågan om vilka förhållanden som skall föreligga för att det ska anses vara fråga om kampsport torde dock utan större svårigheter kunna lösas med ledning av vad som sagts ovan samt de regler som gäller för den aktuella idrotten.

Vilken kampsport är tillståndspliktig?

Endast sådan kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud bör vara tillståndspliktig. Regeringen gör bedömningen att regleringen av kampsport bör begränsas till de verksamheter där risken för huvudskador är som störst, dvs. där reglerna uttryckligen tillåter våld som *träffar* huvudet. En kampsportsmatch bör i lagens mening anses tillåta våld som träffar huvudet såväl när fullkontakt mot huvudet är tillåtet som när det endast är tillåtet att träffa med begränsad kraft.

De kampsportsmatcher som endast tillåter deltagarna att markera slag eller sparkar mot motståndarens huvud, dvs. där träffar mot huvudet inte är tillåtet, bör däremot inte omfattas av tillståndskravet. Verksamheter som inte tillåter träffar men där träffar undantagsvis ändå kan förekomma på grund av misstag bör behandlas på samma sätt som andra idrotter där huvudet kan utsättas för våld utan att detta är tillåtet enligt reglerna. Som exempel kan nämnas nickdueller i fotbollsmatcher. Sådana verksamheter och idrotter bör lämnas utanför regleringen. Regeringen anser vidare att de träffar mot huvudet som i dag tillåts inom den verksamhet som bedrivs inom Svenska Fäktningsförbundet endast skall betraktas som markerade träffar mot bakgrund av att ansiktet i dessa fall skyddas av en ansiktsmask med visir av stål nät. Sådan fäktning skall således inte heller omfattas av tillståndskravet.

Tävlings-, tränings- och uppvisningsmatch

Det nuvarande förbudet mot professionell boxning omfattar tävlings- uppvisnings- eller träningsmatch i denna boxningsform. Någon förändring vad gäller vilka former av arrangemang som skall regleras föreslås inte. Kravet på tillstånd bör således omfatta såväl tävlingsmatch som uppvisnings- eller träningsmatch i kampsport där deltagarna tillåts att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud.

Med uppvisnings- och träningsmatch avses sådana arrangemang som sker under matchliknande förhållanden. Detta innebär att arrangemanget i huvudsak skall genomföras på samma sätt som en tävlingsmatch. Utmärkande för en tävlingsmatch i kampsport är bland annat att matchlängd och antalet ronder bestämts i förväg, att endast deltagarna i kampen och domare tillåts befinna sig på den avgränsade yta där kampen äger rum samt att en eller flera domare utdelar poäng och dömer i matchen.

I begreppet uppvisnings- och träningsmatch bör dock inte ingå den form av träning som endast innebär att vissa bestämda slag övas mellan två eller fler utövare och där tränare eller instruktör finns i omedelbar närhet till utövarna, med möjlighet att avbryta och ge anvisningar. Inte

heller utövandet av övriga träningsmoment bör vara tillståndspliktig verksamhet, förutsatt att det inte sker under matchliknande förhållanden. Ett skäl att inte reglera kampsportsträning är att sådan träning kan bestå i många, vitt skilda moment där vissa inte alls har någon koppling till lagens syfte. Det skulle också vara svårt att kontrollera efterlevnaden av en sådan lag.

Anordnande av kampsportsmatch

Den nuvarande lagen om förbud mot professionell boxning är utformad på så sätt att förbudet omfattar alla matcher, såväl offentliga som enskilda. Det föreslagna kravet på tillstånd för anordnande av kampsportsmatch bör på motsvarande sätt omfatta alla former av matcharrangemang. De medicinska riskerna, främst risken för hjärnskador, kopplade till en match i kampsport som tillåter våld som träffar huvudet är desamma, oavsett om allmänheten har tillträde till matchen eller inte. Det skulle kunna invändas att möjligheterna att effektivt kontrollera kampsportsmatcher som anordnas i slutna sällskap är begränsade, i synnerhet om det slutna sällskapet uppkommit i syfte att undgå ett tillståndskrav. Mot detta skall dock framhållas att ett generellt krav på tillstånd för kampsportsmatcher, dvs. oavsett om matchen anordnas för allmänheten eller inte, starkt begränsar anordnarens möjligheter att marknadsföra sådan verksamhet där tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser inte är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Utan möjligheter att nå ut till en större och bredare publik försvinner även de ekonomiska incitamenten att anordna en sådan kampsportsmatch. Regeringen anser därför att både offentliga och enskilda kampsportsmatcher bör vara tillståndspliktiga. Tillståndsplikten gäller för de kampsportsmatcher som anordnas på svenskt territorium.

I de flesta fall torde en organiserad kampsportsmatch eller kampsportsgala vara av sådant slag att den utgör en offentlig tillställning enligt ordningslagen. Som redogjorts för i avsnitt 4.3 är en tillställning offentlig om den anordnas för allmänheten eller om allmänheten har tillträde till den. Tillställningen kan i vissa fall vara att anse som offentlig även om tillträdet är begränsat genom krav på inbjudan, medlemskap i en viss förening eller annat villkor. För offentliga tillställningar gäller att de är tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga hos polismyndigheten i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. ordningslagen. Om det vid en offentlig tillställning förekommer något som strider mot lag, t.ex. att en kampsportsmatch äger rum utan tillstånd, har polisen rätt att ställa in eller upplösa tillställningen.

8.2 Förutsättningar för att få tillstånd

<p>Regeringens förslag: Tillstånd att anordna kampsportsmatch enligt lagen får endast lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna.</p>
--

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inte framfört några invändningar mot vad som enligt förslaget bör krävas ur säkerhetssynpunkt för att medges tillstånd. *Rättsmedicinalverket* tillstyrker förslaget och anför att det torde kunna få till konsekvens att kampsporter som tillämpar regelverk som medför stor risk för skador inte kommer att kunna bedriva tävlingsverksamhet i Sverige, vilket i sin tur torde kunna motverka fördomar om t.ex. skaderisker och brutalitet som i dag felaktigt förknippas med seriösa kampsporter. *Kammarrätten i Jönköping* anser att förslaget genom vissa generella villkor som skall gälla vid tillståndsgivningen går alltför långt i inskränkande riktning, bland annat kravet på huvudskydd i de matcher som endast tillåter stående kamp utan sparkar mot huvudet och begränsningen av matchlängden. Kammarrätten anser vidare att tillstånd bör kunna ges till matcher i såväl professionell boxning som K1. *Svenska Thaiboxningsförbundet* anser att en reglering av matchernas längd utan att väga in längden av rondpauserna inte är logisk. Förbundet anser också att huvudskydd har mycket liten effekt ur skadeskyddssynpunkt och att det i vissa avseenden kan öka riskerna för skador. *Svenska Taekwondoförbundet* invänder att förslaget utgår från de ramar som gäller för amatörboxningen och att det inte låter sig göras att försöka dra upp en gemensam linje för de olika kampsporterna. Förbundet påpekar att taekwondotävlingar, nationella såväl som internationella, arrangeras i form av turnering (utslagstävling) och inte som inom amatörboxning där deltagarna går matcher.

Skälen för regeringens förslag

Godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser

Skälet för att införa en reglering med tillståndskrav för kampsporter som tillåter våld som träffar huvudet är risken för skador, främst hjärnskador. En tillståndsprövning bör därför grunda sig på om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för den aktuella kampsporten innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Regeringen anser, som redogjorts för i avsnitt 7.1, att de säkerhetsbestämmelser som i dag gäller inom amatörboxningen och övriga kampsporter som organiseras av förbund anslutna till Riksidrottsförbundet bör vara en viktig utgångspunkt vid bedömningen av vad som kan krävas av en idrottsverksamhet för att den ur säkerhets- och hälsosynpunkt skall kunna tillåtas trots att den tillåter våld som träffar huvudet. Syftet med den föreslagna regleringen är inte att tillåta mer än vad som i dag är tillåtet. Eftersom stilarna i de olika kampsporterna sinsemellan är olika gör sig dock skilda krav på säkerhet gällande. Detta gör det svårt att införa generella säkerhetskrav avseende exempelvis utövarnas utrustning. Vid bedömning av vilka krav som skall ställas på säkerheten, för att en kampsportsmatch skall kunna få tillstånd, måste hänsyn tas till olika faktorer. Gemensamma kriterier bör i princip gälla för samtliga kampsporter, men vissa skillnader i bedömningen måste göras på grund av de olika idrotternas skiftande karaktär. Enligt regeringens uppfattning bör följande generella krav på säkerhet ställas på kampsporter vid bedömningen av om tillstånd kan medges.

Tydliga regler

Det är ett grundläggande krav för idrotten att det finns ett tydligt regelsystem. De idrotter där i princip allt är tillåtet utan inskränkningar bör aldrig kunna få tillstånd.

Regelinnehåll

Tillstånd bör inte ges till verksamheter där reglerna tillåter att deltagare slår eller sparkar en liggande motståndare. Att på det sättet angripa en motståndare som befinner sig i ett underläge där han eller hon har svårt att försvara sig kan leda till svåra skador.

Utrustning

Alla kampsportsutövare bör ha en utrustning som ger henne eller honom tillfredsställande skydd vid utövandet av kampsporten. Ett exempel på sådan utrustning kan vara handskar som är stötabsorberande. Vadderade handskar gör det även lättare att gardera sig. Bestämmelser om handskar är framför allt relevanta i idrotter där det är tillåtet att med knuten hand träffa motståndaren i huvudet. De handskar som används inom amatörboxning bör i detta sammanhang tjäna som utgångspunkt för bedömningen av om utrustningen ger godtagbart skydd. I kampsporter där sparkar tillåts bör skor, om sådana används, och eventuella benskydd vara utformade så att de minimerar skaderisken.

Huvudskydd används inom bland annat amatörboxning och skyddar i första hand mot ögonbrynsskador. Det kan även skydda hjärnan vid fall mot golvet, men inte mot slag eller sparkar som träffar mot hakan. I kampsporter som kombinerar stående kamp med mer brottningslika moment liggande kan ett huvudskydd i vissa fall öka risken för skador då nacken kan bli mer utsatt. Ett generellt krav på huvudskydd vid kampsporter är därför inte lämpligt. I promemorian föreslås att huvudskydd alltid bör krävas i de kampsporter som endast tillåter stående kamp. *Kammarrätten i Jönköping* har invänt att förslaget i fråga om kravet på huvudskydd i matcher som endast tillåter stående kamp går alltför långt i inskränkande riktning. *Svenska Thaiboxningsförbundet* har invänt att huvudskydd har mycket liten effekt ur skadesynpunkt samt i vissa avseenden kan öka riskerna för skador. Regeringen anser dock att ett huvudskydds fördelar ur säkerhetssynpunkt överväger eventuella risker och därför bör vara obligatoriskt i de kampsporter som endast tillåter stående kamp.

Kampområdet

Om det finns en inhägnad runt kampområdet måste den vara utformad så att den begränsar skaderisken för den som faller mot avgränsningen. Ett exempel är de rep som omger en boxningsring. Där det inte finns någon inhägnad skall det finnas tillräckligt med skyddande matta runt kampområdet. Det är viktigt att golvet i kampsporter där deltagarna riskerar att bli nedslagna inte är stumt utan stötabsorberande.

Förfarande efter knockout

Begreppet knockout definieras bland annat inom boxningen på så sätt att en boxare vinner en match på knockout om motståndaren inte är redo att

återuppta boxningen inom tio sekunder efter att ha blivit nedslagen. Med tanke på den stora risk för allvarliga skador som det innebär att få en hjärnskakning tätt inpå en tidigare bör en deltagare i en kampsport aldrig tillåtas fortsätta en match efter att han eller hon råkat ut för en sådan knockout – dvs. att inte vara redo att återuppta matchen inom tio sekunder efter att ha blivit nedslagen – på grund av träff mot huvudet. I regelverket bör det också ställas krav på att en deltagare som har råkat ut för en sådan knockout inte får delta i nya matcher under en viss period.

Uppföljning

Det skall finnas ett system med startbok eller motsvarande som visar vilka matcher en utövare har genomfört. Vidare skall det framgå om han eller hon tvingats bryta en match på grund av skada eller en knockout samt eventuella avstängningar till följd av sådana händelser.

Möjlighet att avbryta en ojämn match

Skaderisken ökar för en deltagare som möter en mycket tyngre motståndare som har större slagkraft. Det bör i alla kampsporten finnas reglerat att viktskillnaden mellan utövarna inte får vara för stor. Det bör också vara ett krav att deltagarna i möjligaste mån har likvärdiga kvalifikationer. Idrotten bör vidare ha ett regelsystem med en ansvarig domare som kan gå emellan deltagarna om matchen är alltför ojämn och också se till att en sådan match avbryts.

Matchlängd

Långa matcher innebär att deltagarna hinner träffas av många slag. Dessutom tröttnas nackmuskeln ut av de slag som träffar vilket leder till större skadeeffekter på hjärnan. Det är svårt att sätta en definitiv gräns för hur lång en match längst får vara. Det är bland annat beroende av om det förekommer många slag och sparkar eller om idrotten främst innehåller brottningsmoment. En rimlig allmän gräns bör vara att låta en match pågå i högst 12 minuter med flera rondpauser om minst en minut. I promemorian föreslogs att i de fall kampsportsmatcher arrangeras i form av en utslagstävling, dvs. att deltagare kan komma att utkämpa fler än en match samma dag, bör den totala matchtiden maximeras till 12 minuter per dag. *Svenska Taekwondoförbundet* har inväntat att förslaget utgår från de ramar som gäller för amatörboxningen och att det inte låter sig göras att försöka dra upp en gemensam linje för de olika kampsporterna. Förbundet påpekar att taekwondotävlingar, nationella såväl som internationella, arrangeras i form av turnering (utslagstävling). Regeringen anser, mot bakgrund av vad Taekwondoförbundet anfört, att någon generell begränsning av den totala matchtiden per dag vid turneringar och utslagstävlingar inte bör anges. Frågan om sådan maximal matchtid bör i stället prövas av tillståndsmyndigheten och bedömas med utgångspunkt i den specifika kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser.

Åldersgräns för deltagande

Det är viktigt att de som deltar i kampsport som tillåter våld mot huvudet är färdigväxta så att deras framtida fysiska och intellektuella utveckling inte äventyras. Starka och färdigutvecklade nackmuskler ökar

möjligheten att träffas av slag och sparkar utan att huvudet kastas hit och dit och hjärnan kommer i rotation. De kampsporter som tillåter våld mot huvudet bör därför alltid i sina regler ha en bestämd lägsta ålder för när deltagare får tävla. Åldersgränsen bör inte vara generellt fastställd utan bör kunna anpassas beroende på de olika kampsporternas karaktär och risker. Enligt regeringens mening bör det dock alltid uppmärksammas om det finns deltagare under 18 år samt om reglerna för kampsporten ger dessa deltagare ett godtagbart skydd.

Krav på anordnaren

Vid prövningen av om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara enligt ovan bör tillståndsmyndigheten även beakta i vilken mån anordnaren har vidtagit åtgärder för att säkerställa att reglerna fullt ut efterlevs vid kampsportsmatchen. Misskötsamhet vid tidigare arrangemang av samme anordnare, vilket fått till följd att regler och säkerhetsbestämmelser inte efterlevts, bör i regel innebära att nya tillstånd inte lämnas.

8.3 Tillstånd att anordna kampsportsmatch

Regeringens förslag: Tillstånd får lämnas för en eller flera matcher på ansökan av anordnaren. Tillstånd får också lämnas för viss tid eller tills vidare på ansökan av en organisation som är ansvarig för kampsporten. Ett beslut om tillstånd får förenas med villkor.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att tillstånd att anordna kampsportsmatch får lämnas på ansökan av anordnaren samt att kampsportsmatch som anordnas av en för kampsporten ansvarig organisation, eller av en arrangör knuten till den organisationen, får anordnas utan tillstånd om organisationen har medgetts befrielse från tillståndskravet. Såväl beslut om tillstånd som beslut om befrielse skall enligt förslaget förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angetts i ansökan följs. Promemorian innehåller inte förslag om att tillstånd kan gälla tills vidare.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft något att erinra mot förslaget. *Hovrätten för Övre Norrland* föreslår att regleringen hellre bör konstrueras så att tillstånd alltid krävs och att tillstånd kan ges antingen för anordnande av enstaka matcher eller i form av ett generellt tillstånd för en organisation, inbegripet arrangörer knutna till organisationen, att under viss tid anordna matcher. *Länsstyrelsen i Örebro län* anser att det inte är rimligt att tillståndsmyndigheten skall ställa upp alla de villkor som skall gälla för en kampsportsmatch. Enligt länsstyrelsen bör villkoren för matchen ges av den för idrotten ansvariga organisationen.

Skälen för regeringens förslag

Tillstånd för en eller flera matcher

I promemorian föreslås att tillstånd att anordna kampsportsmatch skall få lämnas på ansökan av anordnaren, under förutsättning att kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Förslaget skulle kunna uppfattas så att det under exempelvis en veckoslutsturnering krävs ett tillstånd för varje enskild kampsportsmatch, även om matcherna kommer i direkt följd efter varandra och utkämpas med samma tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser. Enligt regeringens mening bör regleringen förtydligas på så sätt att tillstånd att anordna kampsportsmatch får lämnas för *en eller flera matcher* på ansökan av anordnaren. En sådan reglering möjliggör att ett av tillståndsmyndigheten lämnat tillstånd kan utformas så att det avser flera kampsportsmatcher, t.ex. ett visst antal matcher under en turnering. Ett tillstånd för flera matcher förutsätter att i huvudsak samma tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser gäller för samtliga kampsportsmatcher som omfattas av tillståndet samt att tid och plats för kampsportsmatcherna kan anges. Tillståndet bör också ange det högsta antal matcher som omfattas.

Tillstånd för viss tid eller tills vidare

Kampsportsförbund som anordnar kampsportsmatcher har utarbetade regelverk för den kampsport som organisationen ansvarar för. Regelverket gäller därefter för alla matcher som organisationen anordnar. Även om tillstånd enligt vad som föreslagits ovan kan lämnas för flera matcher åt gången, exempelvis under en turnering, innebär en ordning där samtliga aktuella kampsporter är underkastade krav på tillstånd varje gång en match eller turnering skall anordnas att det skapas stor byråkrati och stora kostnader både för organisationerna och för det allmänna. Eftersom det framför allt är regelverken och tillämpningen av dessa som prövas skulle en sådan ordning i många fall leda till att samma prövning görs vid upprepade tillfällen. Regeringen anser mot denna bakgrund att det behövs ett system där arrangörer av kampsporter vars regelverk och tillämpning är väl kända och kan accepteras ur säkerhetssynpunkt inte skall behöva ansöka om tillstånd varje gång en sådan match eller turnering skall anordnas.

I promemorian föreslås en ordning där undantag från tillståndskravet kan medges för en för kampsporten ansvarig organisation samt arrangörer knutna till den organisationen. Detta uttrycks på så sätt att dessa organisationer får medges befrielse från tillståndskravet under förutsättning att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som organisationen antagit för kampsporten är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Ett beslut om befrielse skall gälla för viss tid. *Hovrätten för Övre Norrland* har föreslagit att regleringen i stället utformas på så sätt att det alltid skall krävas tillstånd att anordna kampsportsmatch, dvs. utan möjlighet till undantag från tillståndskravet, och att tillstånd kan lämnas för enstaka match eller i form av ett generellt tillstånd för en organisation, inbegripet arrangörer knutna till organisationen, att under

viss tid anordna matcher. Enligt regeringens mening innebär hovrättens förslag inte några större praktiska skillnader i förhållande till vad som föreslagits i promemorian. Ett tillstånd att för viss tid anordna kampsportsmatcher kan jämföras med ett beslut om befrielse från tillståndskravet under viss tid. Regeringen är vidare av uppfattningen att hovrättens förslag är enkelt att tillämpa. Regleringen med tillståndsplikt för kampsportsmatcher bör därför kunna utformas med utgångspunkt i vad hovrätten föreslagit.

Generella tillstånd, dvs. tillstånd som inte är begränsade till anordnandet av vissa specifika kampsportsmatcher, bör endast kunna lämnas på ansökan av en organisation som är ansvarig för kampsporten. En sådan organisation, vanligtvis ett kampsportsförbund, med en känd och väl fungerande verksamhet samt ett tydligt internt regelverk torde enligt regeringens mening ha goda förutsättningar för att utöva en god kontroll av att kampsportsmatcher kontinuerligt genomförs enligt de bestämmelser som organisationen har antagit. Med ett generellt tillstånd ansvarar organisationen i fråga för att antagna tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser tillämpas vid de kampsportsmatcher som anordnas. Något tillstånd för var och en av matcherna krävs således inte.

Enligt regeringens mening bör ett generellt tillstånd som lämnas på ansökan av en organisation som är ansvarig för kampsporten också kunna omfatta arrangörer knutna till den organisationen. Det bör dock krävas att en sådan arrangör är medlem i organisationen och därigenom bunden av de regelverk som organisationen har antagit. Den organisation som har ansökt om tillståndet är garanterad för att arrangörer knutna till organisationen upprätthåller samma tävlingsregler och säkerhetsrutiner vid lokala tävlingar. Det är ett ansvar för organisationen att övervaka att så sker. Ett generellt tillstånd att anordna kampsportsmatch bör utformas så att det framgår att det omfattar också arrangörer knutna till förbundet.

I promemorian föreslås att ett beslut om befrielse från tillståndskravet skall gälla för viss tid. En ordning där tillstånd lämnas för viss tid innebär inte någon skillnad i detta avseende. Hur lång tid ett tillstånd skall gälla bör avgöras av tillståndsmyndigheten efter en bedömning av den organisation som ansöker och dess förutsättningar att upprätthålla godtagbar säkerhet för deltagarna vid de kampsportsmatcher som anordnas inom organisationen. Om organisationen är etablerad och kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser kända torde det finnas förutsättningar att lämna tillstånd som gäller under en längre tid, kanske flera år framåt. För vissa av dessa organisationer kan det dessutom vara så att de antagna tävlingsreglerna och säkerhetsbestämmelserna kvarstår oförändrade från år till år. För att underlätta administrationen för sådana organisationer anser regeringen att det även bör finnas en möjlighet för tillståndsmyndigheten att lämna tillstånd som gäller tills vidare. Ett tillstånd som inte är begränsat i tiden bör dock endast kunna komma i fråga för organisationer som är mycket väl etablerade. Det bör också vara klarlagt att organisationen i fråga har en mycket väl fungerande kontroll av de kampsportsmatcher som anordnas såväl av organisationen som av dess medlemsföreningar. En förutsättning är vidare att tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten inte ändras. Om tillståndshavaren bryter mot villkor som

meddelats i tillståndsbeslutet kan tillståndet återkallas. Regeringen återkommer i avsnitt 8.7 till frågan om återkallelse av beslut.

De kampsportsförbund som för närvarande är medlemmar i Riksidrottsförbundet har som regel en väl fungerande organisation och tydliga regelverk samt sådan uppföljning av att regelverket följs att tillståndsmyndigheten regelmässigt bör kunna lämna dem tillstånd att under viss tid anordna kampsportsmatch. Det torde vidare vara dessa kampsportsförbund som i första hand kan komma i fråga för att få tillstånd tills vidare.

Eftersom kampsporter med nya namn och/eller nya regler kan dyka upp bör beslutet om tillstånd att för viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatcher vara kopplat till den organisation som prövats inom den aktuella kampsporten och inte till namnet på kampsporten.

Villkor

Lämnade tillstånd, både sådana som lämnas för en eller flera matcher på ansökan av anordnaren och sådana som lämnas för viss tid eller tills vidare på ansökan av en organisation som ansvarar för kampsporten, bör kunna förenas med villkor. *Länsstyrelsen i Örebro län* har invänt att det inte är rimligt att tillståndsmyndigheten skall ställa upp alla de villkor som skall gälla för en kampsportsmatch. Enligt regeringens uppfattning har det emellertid aldrig varit fråga om att tillståndsmyndigheten i ett tillståndsbeslut skall uppställa alla de villkor som skall gälla för kampsportsmatchen. Villkoren för kampsportsmatchen med avseende på deltagarnas säkerhet skall i första hand framgå av kampsportens egna tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser. De villkor som tillståndsmyndigheten lämnar i tillståndsbeslutet bör vara av mer övergripande karaktär. I promemorian föreslås att ett meddelat tillstånd alltid skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angetts i ansökan skall följas. Regeringen anser dock att det i lagtexten är tillräckligt att ange att ett tillstånd, oavsett om det gäller för en eller flera matcher, för viss tid eller tills vidare, får förenas med villkor. Ett sådant villkor kan i första hand vara att anordnaren av en kampsportsmatch skall se till att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angetts i ansökan följs. Därutöver bör finnas utrymme att meddela andra villkor som behövs i det enskilda fallet. Det kan i fråga om tillstånd som lämnas för viss tid eller tills vidare t.ex. vara att tillståndshavaren fortlöpande skall rapportera till tillståndsmyndigheten hur kontrollen utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas. Det föreslås vara förenat med straffansvar att anordna kampsportsmatch i strid mot ett meddelat villkor, se avsnitt 8.8.

8.4 Tillståndsmyndighet

<p>Regeringens förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer skall pröva frågor om tillstånd att anordna kampsportsmatch. Tillståndsmyndigheten får ta ut avgift för prövning av ansökan.</p>
--

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för provningen.

Regeringens bedömning: Regeringen avser att utse en länsstyrelse som tillståndsmyndighet för hela landet.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran. *Riksdagens ombudsmän (JO)* påpekar att uppgifter som omfattar hela landet normalt sett vilar på en central förvaltningsmyndighet och bara i sällsynta fall på en enda länsstyrelse. Flertalet av de länsstyrelser som yttrat sig invänder mot promemorians förslag att regeringen skall utse en länsstyrelse med tillgång till en delegation för tillståndsprovningen. Bland annat *Länsstyrelsen i Stockholms län* anför att det i stället bör övervägas att placera de föreslagna myndighetsuppgifterna på en central myndighet som besitter erforderlig medicinsk kompetens och förfogar över en regional tillsynsorganisation, såsom Socialstyrelsen. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* anser att tillståndsmyndighetens tillgång till en delegation bör regleras i lagstiftningen och att ett förtydligande bör finnas med i författningskommentaren. *Länsstyrelsen i Örebro län* föreslår att länsstyrelsen skall pröva frågan om tillstånd i samråd med polismyndigheten. *Riksidrottsförbundet, Svenska Boxningsförbundet, Svenska Budo- och Kampsportsförbundet och Svenska Taekwondoförbundet* motsätter sig att en avgift skall tas ut av de kampsportsförbund som är medlemmar i Riksidrottsförbundet.

Skälen för regeringens förslag: Det föreslagna tillståndskravet omfattar all kampsport som tillåter någon form av våld som träffar huvudet. Provningsen kommer därför sannolikt att innefatta flera olika kampsporter och därutöver varianter av dessa. Det är av stor vikt att provningen av tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser utförs självständigt och att en enhetlig praxis skapas över vilka kampsportsarrangemang som är godtagbara i lagens mening. Detta förutsätter en objektiv provning samt möjlighet att överblicka och jämföra de kampsporter som utövas i Sverige. Regeringen föreslår att tillståndsprovningen utförs av en myndighet som utses av regeringen.

Efter den initiala provningen av befintliga kampsporter förväntas antalet ansökningar rörande nya kampsportsarrangemang bli förhållandevis litet. Om provningen delas upp på flera myndigheter kan det vara svårt att upprätthålla nödvändig kompetens. Den av regeringen utsedda tillståndsmyndigheten bör därför vara gemensam för hela landet. *Länsstyrelserna i Stockholms län, Södermanlands län och Västmanlands län* har anført att det bör övervägas att placera de föreslagna myndighetsuppgifterna på en central myndighet som besitter erforderlig medicinsk kompetens och förfogar över en regional tillsynsorganisation, såsom Socialstyrelsen. Regeringen anser dock att även om Socialstyrelsen i egenskap av central förvaltningsmyndighet för bland annat medicinsk verksamhet har kompetens i medicinska frågor är detta inte ett tillräckligt skäl för att placera myndighetsuppgifterna på Socialstyrelsen. När en enhetlig praxis har skapats över vilka kampsporter som är godtagbara ut säkerhetssynpunkt torde behovet av

medicinsk kompetens vid framtida tillståndsprövningar vara av underordnad betydelse. Regeringen anser att en länsstyrelse kan utses som tillståndsmyndighet för hela landet. Länsstyrelsen är en statlig samordnande myndighet med varierande myndighetsuppgifter, bland annat att pröva tillståndsansökningar och utöva tillsyn. Länsstyrelsen har en mångsidig verksamhet och har en mängd olika kompetenser inom flera sakområden. Regeringen bedömer att en länsstyrelse är väl lämpad att utföra de myndighetsuppgifter som föreslås åligga tillståndsmyndigheten och avser att senare utse en länsstyrelse som tillståndsmyndighet.

Tillståndsmyndigheten bör ha tillgång till såväl idrottsligt som medicinskt kunnande liksom juridisk kompetens. Detta kan tillgodoses genom att det inom länsstyrelsen inrättas en delegation med sådan kompetens. Tillståndsmyndigheten bör även bemyndigas att utfärda föreskrifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsportsmatcher enligt lagen, se avsnitt 8.11. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* har anfört att tillståndsmyndighetens tillgång till en delegation bör regleras i lagstiftningen. Regeringen anser emellertid att regler om hur tillståndsmyndigheten skall vara organiserad bör regleras i förordning, lämpligen i förordningen (2002:864) med länsstyrelseinstruktion.

En bestämmelse med innebörden att frågan om tillstånd skall prövas efter samråd med polismyndigheten som *Länsstyrelsen i Örebro län* har föreslagit bedömer regeringen inte vara lämplig. Polismyndighetens prövning inskränker sig till tillståndsprövning enligt ordningslagen (1993:1617), vilken sker utifrån andra kriterier än nu föreslagen reglering.

Tillståndsmyndigheten bör få ta ut en avgift för prövningen. Det föreslås att regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om avgiften för prövningen. *Riksidrottsförbundet, Svenska Boxningsförbundet, Svenska Budo och Kampsportsförbundet, Svenska Judoförbundet* och *Svenska Taekwondoförbundet* har anfört att de inte anser att en avgift skall tas ut när Riksidrottsförbundets medlemsförbund ansöker om tillstånd. En sådan ordning är enligt regeringens mening varken motiverad eller lämplig. För att uppfattas som rättvis bör avgift påföras alla organisationer som ansöker om tillstånd, oavsett om organisationen är medlem i Riksidrottsförbundet eller inte.

8.5 Förfarandet hos tillståndsmyndigheten

Regeringens förslag: En ansökan skall göras skriftligen hos tillståndsmyndigheten senast tre månader före matchen. En ansökan om tillstånd att anordna en eller flera kampsportsmatcher skall innehålla uppgifter om anordnaren, när och var matchen anordnas samt tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för matchen eller matcherna. En ansökan om tillstånd att under viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatcher skall innehålla uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten, stadgar för den organisation som är ansvarig för kampsporten samt uppgift om

hur kontroll utövas inom organisationen över de kampsportsmatcher som anordnas. Den som ansöker om tillstånd skall dessutom lämna de övriga uppgifter som tillståndsmyndigheten behöver.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås emellertid en möjlighet för tillståndsmyndigheten att förelägga den som ansöker om tillstånd att skriftligen lämna uppgifter utöver vad ansökan skall innehålla.

Remissinstanserna: *Svenska Boxningsförbundet* anför att en framförhållning om tre månader är för lång för de flesta arrangörer, varför tiden även med hänsyn till tillståndsmyndighetens möjlighet till prövning bör kunna nedsättas till två månader. *Hovrätten för Övre Norrland* ifrågasätter behovet av en särskild bestämmelse om kompletteringsförelägganden och anför att det för enbart förtydliganden av lämnade uppgifter inte torde krävas stöd av någon särskild bestämmelse i lagen. Hovrätten anser att den föreslagna bestämmelsen är alltför oprecis och att det i lagen, eller i vart fall i förordning, bör anges vilka förhållanden som är relevanta för tillståndsprövningen. *Länsrätten i Västmanlands län* anser att följden av att anordnaren inte följer ett föreläggande om komplettering, dvs. att ansökan prövas i befintligt skick, bör framgå av bestämmelsen.

Skälen för regeringens förslag: Tillståndsmyndighetens prövning av tillstånd sker efter ansökan av anordnaren av kampsportsmatchen eller, om fråga är om tillstånd för viss tid eller tills vidare, av en för kampsporten ansvarig organisation. En ansökan skall vara skriftlig. Tillståndsmyndigheten måste få skälig tid att pröva en ansökan. Samtidigt kan det i vissa fall vara svårt för en anordnare att alltför långt i förväg lämna exakta uppgifter om när och var en viss match skall anordnas. I promemorian föreslås att en ansökan skall göras senast tre månader före matchen. *Svenska Boxningsförbundet* har invänt att en framförhållning om tre månader är för lång för de flesta arrangörer, varför tiden även med hänsyn till tillståndsmyndighetens möjlighet till prövning bör kunna sättas ned till två månader. Regeringen bedömer emellertid, med beaktande av att en tämligen avsevärd mängd ansökningar som åtminstone inledningsvis kan förväntas inkomma, att det är rimligt att föreskriva att ansökan skall göras senast tre månader före matchen. I de fall ansökan avser flera matcher skall ansökan göras senast tre månader före den första av dessa matcher. På motsvarande sätt bör en ansökan att under viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatcher göras senast tre månader före den första match som avses anordnas med stöd av ett sådant tillstånd. Det kan tilläggas att de organisationer som fått tillstånd för viss tid eller tills vidare kan anordna kampsportsmatcher med stöd av det tillståndet och därför inte behöver ansöka om tillstånd tre månader före varje enskild match.

För att tillståndsmyndigheten skall kunna göra en bedömning av säkerheten bör ansökan alltid innehålla uppgift om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten. Detta gäller såväl när ansökan avser enstaka matcher som ansökan för viss tid eller tills vidare. När det gäller ansökan att anordna en eller flera kampsportsmatcher skall också anges vem som anordnar kampsportsmatchen samt när och var matchen eller matcherna skall hållas.

Som redogjorts för i avsnitt 8.2 får tillstånd att under viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatcher lämnas på ansökan av en organisation som ansvarar för kampsporten. En förutsättning för att få ett sådant tillstånd är dels att organisationen i fråga har antagit tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten som innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna, dels att dessa bestämmelser efterlevs inom hela organisationen. För att tillståndsmyndigheten skall ha möjlighet att pröva om dessa förutsättningar är uppfyllda bör krävas att en ansökan om tillstånd att för viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatcher, utöver uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten, innehåller stadgar för organisationen samt uppgift om hur kontrollen utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas.

I vissa fall kan tillståndsmyndigheten behöva ytterligare uppgifter av en anordnare som ansöker om tillstånd. I promemorian föreslås att tillståndsmyndigheten bör kunna förelägga anordnaren av en kampsportsmatch, eller i förekommande fall den organisation som ansvarar för kampsporten, att skriftligen lämna uppgifter utöver vad som angivits i ansökan. *Hovrätten för Övre Norrland* har ifrågasatt behovet av en särskild bestämmelse om kompletteringsförelägganden och har anfört att det för förtydliganden av lämnade uppgifter inte torde krävas stöd av någon särskild bestämmelse. Hovrätten har vidare anfört att vilka förhållanden som är relevanta för tillståndsprövningen bör anges i lagen eller i vart fall, efter uttryckligt bemyndigande, i förordning. Regeringen instämmer i att tillståndsmyndigheten utan stöd av någon särskild bestämmelse i lagen kan begära in förtydliganden av uppgifter. I vissa fall kan tillståndsmyndigheten även behöva andra uppgifter än rena förtydliganden. Något särskilt lagstöd för detta torde inte heller krävas. Det ligger i anordnarens intresse att tillståndsmyndigheten har alla de uppgifter som behövs för att kunna pröva om det finns förutsättningar för att meddela tillstånd. Regeringen föreslår att en upplysning lämnas i lagen om att den som ansöker om tillstånd skall lämna de uppgifter som tillståndsmyndigheten behöver. I fall då tillsynsmyndigheten inte får tillgång till de uppgifter som behövs kan tillståndsmyndigheten pröva ansökan i befintligt skick. Detta behöver dock inte framgå av bestämmelsen.

Regeringen återkommer till frågan om straffansvar för den som lämnar oriktiga uppgifter i ett ansökningsärende i avsnitt 8.8.

8.6 Tillsyn

Regeringens förslag: Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher som anordnas efter tillstånd enligt lagen. Tillsynen omfattar kontroll av att kampsportsmatch anordnas i enlighet med det tillstånd och de villkor som har meddelats i ett beslut. Tillståndsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar av tillståndshavaren som behövs för tillsynen. Tillståndsmyndigheten har rätt att få tillträde till en kampsportsmatch för vilken tillstånd meddelats.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorians förslag innehåller emellertid inte någon bestämmelse om att tillståndsmyndigheten skall ha rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar av tillståndshavaren som behövs för tillsynen eller att tillståndsmyndigheten skall ha rätt att få tillträde till kampsportsmatch för vilken tillstånd meddelats.

Remissinstanserna: *Rikspolisstyrelsen* anser att det bör övervägas om ett uttryckligt stöd för tillsynsmyndigheten att bereda sig tillträde till platsen för en kampsportsmatch samt bestämmelser om handräckningsskyldighet för polisen bör införas i lagen. *Länsstyrelsen i Stockholms län* ifrågasätter om den långtgående egenkontroll som presenteras i promemorian är realistisk och bedömer att det med hänsyn till verksamhetens art krävs en mer aktiv tillsyn. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* anför att det inte tillräckligt att endast tillföra själva prövningsorganisationen ny kompetens genom kampsportsdelegationen utan även tillsynsfunktionen måste tillföras sådana resurser. Länsstyrelsen anser vidare att lagförslaget är otydligt beträffande hur en verksam tillsyn skall bedrivas, t.ex. huruvida tillsynen skall omfatta beivrande av illegala kampsportsmatcher eller endast uppföljning och kontroll av meddelade beslut. Länsstyrelsen anser att lagförslaget bör kompletteras med bestämmelser om möjlighet för tillsynsmyndigheten att förelägga en organisation att ge in handlingar för kontroll av verksamheterna. Sådana förelägganden bör enligt länsstyrelsen även kunna förenas med vite. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* anför att tillsynsuppgiften kommer att medföra påtagliga kostnader när det endast finns en tillsynsmyndighet i landet och anser att det bör klargöras om kostnaderna för tillsynen skall inräknas i avgiften för tillstånden eller om tillsynsavgift tillkommer. *Länsstyrelsen i Örebro län* påpekar att det inte har berörts närmare i förslaget hur tillsynen skall ske och kunna genomföras praktiskt.

Skälen för regeringen förslag: I promemorian föreslås att tillståndsmyndigheten skall utöva tillsynen över kampsportsmatcher och att de kampsportsorganisationer som medgetts befrielse från tillståndskravet bör ha en egenkontroll av de matcher som anordnas. *Länsstyrelsen i Stockholms län* har invänt att det med hänsyn till verksamhetens art krävs en mer aktiv tillsyn. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* har anført att lagförslaget är otydligt beträffande hur en verksam tillsyn skall bedrivas, t.ex. huruvida tillsynen skall omfatta beivrande av illegala kampsportsmatcher eller endast uppföljning och kontroll av meddelade beslut. *Länsstyrelsen i Örebro län* har påpekat att det inte har berörts närmare i förslaget hur tillsynen skall ske och kunna genomföras praktiskt. Regeringen anser mot denna bakgrund att vissa förtydliganden bör göras i fråga om hur tillsynen av kampsportsmatcher skall ske.

Avsikten är inte att tillståndsmyndigheten skall utöva tillsyn över tillståndspliktiga kampsportsmatcher som anordnas utan tillstånd. Att anordna kampsportsmatcher utan tillstånd är straffbart och ligger därmed under polismyndighetens ansvarsområde. Detta bör klargöras genom att ange att tillståndsmyndigheten utövar tillsyn över kampsportsmatcher som anordnas efter tillstånd enligt lagen.

Vid tillsynen skall tillståndsmyndigheten kontrollera att kampssportsmatch anordnas i enlighet med det tillstånd och de villkor som har meddelats i tillståndsbeslutet. För att sådan kontroll skall kunna ske föreslår regeringen att tillståndsmyndigheten skall ha rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar av tillståndshavaren som behövs för tillsynen. Såsom *Rikspolisstyrelsen* påpekat bör även ett uttryckligt stöd för tillståndsmyndigheten att få tillträde till kampssportsmatcher för vilka tillstånd meddelats införas i lagen. *Rikspolisstyrelsen* har även framfört att det bör övervägas om bestämmelser om handräckningsskyldighet för polisen bör införas i lagen. I avsnitt 8.7 behandlar regeringen frågan om återkallelse av tillstånd och föreslår en möjlighet att återkalla tillstånd vid vägran att ge tillståndsmyndigheten tillträde till kampssportsmatch. Regeringen bedömer att det med en sådan ordning inte finns skäl att införa regler om handräckningsskyldighet.

Som redogjorts för i avsnitt 8.4 bör tillståndsmyndigheten ha tillgång till bland annat idrottslig och medicinsk kompetens. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* har invänt att det inte är tillräckligt att endast tillföra själva provningsorganisationen ny kompetens genom kampssportsdelegationen utan att även tillsynsfunktionen måste tillföras sådana resurser. Regeringen bedömer emellertid att tillsynen huvudsakligen bör kunna bedrivas utan medverkan av särskilt sakkunniga inom medicin och idrott. Om behov av biträde av sådan sakkunnig skulle uppstå vid tillsynen kan någon av de ledamöter i kampssportsdelegationen som inte varit delaktiga i tillståndsbeslutet vara behjälpliga utan att någon jävssituation uppstår. En tänkbar ordning med suppleanter för ledamöterna i kampssportsdelegationen skulle t.ex. innebära att det alltid finns sakkunnig som kan delta i tillsynsfunktionen.

Vad gäller omfattningen av den föreslagna tillsynsverksamheten anser regeringen att det i första hand är den som fått tillstånd att anordna kampssportsmatch som skall försäkra sig om att verksamheten bedrivs i enlighet med ett meddelat tillstånd och eventuella villkor. En förutsättning för att få nytt tillstånd bör vara att tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för den aktuella kampsporten efterlevts. Flertalet av de kampssportsförbund som i dag är verksamma i Sverige har en god kontroll över de kampssportsmatcher som anordnas inom organisationen. Risken för att dessa anordnare skall åsidosätta tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser torde därför vara liten. Bedömningen görs att de organisationer som kan medges tillstånd att under viss tid eller tills vidare anordna kampssportsmatch också har så god kontroll över sin verksamhet att de kan bedriva egenkontroll av de kampssportsmatcher som anordnas. Tillståndsmyndighetens tillsyn bör mot denna bakgrund huvudsakligen kunna inriktas mot att besöka sådana kampssportsmatcher som har meddelats tillstånd för enstaka matcher, dvs. en eller flera matcher vid ett visst datum eller under en turnering. Vid behov bör myndigheten också kunna begära in uppgifter från organisationer som har beviljats tillstånd för viss tid eller tills vidare om hur dessa bedriver egenkontroll. Som regeringen föreslagit i avsnitt 8.3 bör det också kunna uppställas som villkor i tillstånd för viss tid eller tills vidare att tillståndshavaren fortlöpande skall rapportera till tillståndsmyndigheten hur kontrollen utövas inom organisationen.

Länsstyrelsen i Stockholms län har ifrågasatt om den långtgående egenkontroll som presenteras i promemorian är realistisk. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* har anfört att lagförslaget bör kompletteras med bestämmelser om möjlighet för tillsynsmyndigheten att förelägga en organisation att ge in handlingar för kontroll av verksamheterna samt att sådana förelägganden bör kunna förenas med vite. Regeringen bedömer dock att den tillsyn som förslaget nu innebär utgör en rimlig nivå. I avsnitt 8.7 föreslås också en möjlighet för tillståndsmyndigheten att återkalla ett tillstånd om tillståndshavaren allvarligt åsidosätter sin skyldighet att på begäran av tillståndsmyndigheten lämna de upplysningar eller handlingar som behövs för tillsynen. Detta torde vara tillräckligt för att tillförsäkra att tillståndshavare ger tillståndsmyndigheten tillgång till de handlingar och uppgifter som begärs. Det bör även erinras om att det är fråga om tillsyn på ett område där det i dag inte bedrivs någon tillsyn alls. Om en mer aktiv tillsyn eller åtgärder som t.ex. föreläggande förenade med vite eller polishandräckning visar sig vara påkallade avser regeringen att återkomma i frågan.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har efterfrågat ett klargörande av om kostnaderna för tillsynen skall inräknas i avgiften för tillstånden eller om tillsynsavgift tillkommer. Regeringens bedömning i denna fråga är att någon tillsynsavgift inte skall tillkomma. Kostnaderna för tillståndsprovning samt tillsyn behandlas i avsnitt 10.

8.7 Återkallelse av tillstånd

Regeringens förslag: Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd om tillståndshavaren i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats i tillståndsbeslutet. Tillståndsmyndigheten får även återkalla ett tillstånd om tillståndshavaren allvarligt åsidosätter sin skyldighet att på begäran av tillståndsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen eller om tillståndshavaren vägrar tillståndsmyndigheten tillträde till kampsportsmatch. Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorians förslag innehåller emellertid inte någon bestämmelse om att återkallelse av tillstånd får ske om tillståndshavaren allvarligt åsidosätter sin skyldighet att på begäran av tillståndsmyndigheten lämna de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen eller vägrar tillståndsmyndigheten tillträde till en kampsportsmatch. I promemorian föreslås en generell regel om att alla tillståndsmyndighetens beslut gäller omedelbart om inte något annat har beslutats.

Remissinstanserna: *Justitiekanslern* anser att kampsportsdelegationen bör kunna återkalla meddelade tillstånd även i fall då det visar sig att deltagarna skadas i en inte förutsedd omfattning. *Länsstyrelsen i Stockholms län* anser att promemorians förslag är ofullständigt när det gäller regleringen kring tillståndsmyndighetens möjlighet att återkalla tillståndsbeslut. Frågor som enligt länsstyrelsen uppstår är bland annat

om återkallelse skall ske interimistiskt vid misstanke om brott, beslutens giltighet och regler om underrättelse till tillståndsmyndigheten om polisingripanden och domar. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* anser att tillstånd skall kunna återkallas om de förutsättningar som gäller för meddelande av tillstånd enligt föreslagen lag inte längre finns.

Skälen för regeringens förslag: Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt lagen, vilket omfattar kontroll av att kampsportsmatcher anordnas i enlighet med ett tillstånd och de villkor som har meddelats i tillståndsbeslutet. Om tillståndshavaren i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats bör, enligt regeringens mening, tillståndsmyndigheten få möjlighet att återkalla tillståndet. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* har ansett att återkallelsebestämmelsen bör utformas på så sätt att tillståndet skall kunna återkallas om de förutsättningar som gäller för meddelande av tillstånd enligt föreslagen lag inte längre finns. Regeringen anser dock att det också med föreslagen lydelse finns möjlighet för tillståndsmyndigheten att återkalla ett tillstånd om de förutsättningar som gäller för meddelande av tillstånd inte längre finns. En förutsättning för att få tillstånd att anordna kampsportsmatch är att kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Om tillståndshavaren inte ser till att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angetts i ansökan följs är förutsättningarna för tillstånd inte längre uppfyllda och dessutom torde tillståndshavaren i normalfallet bryta mot ett villkor i tillståndsbeslutet. För att återkallelse skall kunna aktualiseras bör det enligt regeringens mening krävas att tillståndshavaren i väsentlig grad brutit mot meddelade villkor. Mindre avvikelser som inte inverkar på deltagarnas säkerhet bör således inte föranleda återkallelse av tillståndet. Den tillsyn som föreslås i avsnitt 8.4 är inte förenad med några möjligheter till ingripanden eller sanktioner som kan användas mot tillståndshavaren. Det är emellertid av stor vikt för tillsynsfunktionens effektivitet att tillståndshavare efterkommer tillståndsmyndighetens begäran om handlingar och uppgifter samt lämnar myndigheten tillträde till kampsportsmatcher. Regeringen föreslår därför att tillståndsmyndigheten får möjlighet att återkalla ett tillstånd om tillståndshavaren allvarligt åsidosätter sin skyldighet att på begäran av tillståndsmyndigheten lämna de upplysningar eller handlingar som behövs för tillsynen eller vägrar tillståndsmyndigheten tillträde till kampsportsmatch. Det bör vara fråga om ett åsidosättande av viss omfattning, t.ex. vid upprepade tillfällen.

Att som *Justitiekanslern* föreslår införa en möjlighet att återkalla meddelade tillstånd på den uttryckliga grunden att deltagarna skadas i en inte förutsedd omfattning bedöms inte vara lämpligt. Det torde i första hand vara när tillstånd har lämnats för viss tid eller tills vidare som en sådan återkallelsegrund skulle kunna diskuteras. Sådana tillstånd lämnas när tillståndsmyndigheten har bedömt att kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Avsikten är att tillstånd för viss tid, och i än högre grad tillstånd som lämnas tills vidare, endast kommer att aktualiseras för kampsporter som är väl etablerade och där god kontroll inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas råder. Det ligger också i dessa tillståndshavares intresse att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser

som tillämpas fortlöpande innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Regeringen bedömer därför att nu föreslagen ordning innebär att möjligheterna att återkalla lämnade tillstånd är tillräckliga.

Länsstyrelsen i Stockholms län har anfört att det finns oklarheter avseende tillståndsmyndighetens möjlighet att återkalla tillståndsbeslut, t.ex. om återkallelse skall ske interimistiskt vid misstanke om brott, och om tillståndsmyndigheten skall underrättas om polisingripanden och domar. Regeringen anser emellertid inte att några regler om interimistiska beslut om återkallelse bör införas. Enligt regeringens mening bör tillståndsmyndighetens beslut om återkallelse av tillstånd gälla omedelbart om inte något annat beslutats. Tillståndsmyndigheten bör få tillgång till domar i mål som rör brott mot föreslagen lag om tillståndsplikt. Detta kan ske genom att expedieringsbestämmelser för domar införs i förordning. Däremot bedömer regeringen att det inte är nödvändigt att införa regler om underrättelse vid polisingripanden. Det får i stället anses tillräckligt att 3 § polislagen (1984:387) föreskriver att samarbete skall äga rum med myndigheter och organisationer vilkas verksamhet berör polisverksamheten.

8.8 Straffansvaret

Regeringens förslag: Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anordnar kampsportsmatch utan tillstånd eller i strid mot ett beslutat villkor döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet skriftligen lämnar oriktig uppgift i ett ansökningsärende.

Om en kampsportsmatch anordnas utan tillstånd enligt lagen, är straffet böter för den som deltar matchen, ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal, eller tjänstgör som domare eller sekond vid matchen.

Ansvar skall inte dömas ut i ringa fall. För anstiftan och medhjälp till brott mot lagen döms ansvar inte ut.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft något att erinra mot det föreslagna straffansvaret. *Åklagarmyndigheten* anser att förslaget till ansvarsbestämmelser även för deltagare framstår som motiverat, inte minst mot bakgrund av de ekonomiska intressen som kan omge arrangemang av den art som avses. *Svenska boxningsförbundet* invänder att det inte är rimligt att kräva av en enskild idrottsutövare – svensk eller utländsk – att kontrollera att anordnaren verkligen har de tillstånd som krävs för genomförande av den kampsportsmatch där idrottsmannen skall delta; lika orimligt är det att ålägga en domare eller en sekond sådant ansvar. Förbundet anför vidare att eftersom den enskilde idrottsutövarens och idrottsfunktionärens uppsåt torde vara i det närmaste omöjligt att bevisa, vore det meningslöst att låta lagen omfatta idrottsutövare, sekonder och domare. Enligt *Svenska Taekwondoförbundet* framstår det som orimligt att straffa deltagare m.fl. vilka uppsåtligen deltar i kampsportsmatch som anordnas utan tillstånd.

Förbundet anser att det är fullt tillräckligt att straffa anordnaren av kampsportsmatchen.

Skälen för regeringens förslag

Straffansvar för anordnaren

Som redogjorts för ovan föreslås den nya lagen utgå från ett krav på tillstånd för att anordna kampsportsmatch och vidare ett krav att en kampsportsmatch inte anordnas i strid mot ett meddelat villkor. Den föreslagna regleringen innebär att en stor del av ansvaret för säkerheten vid kampsportsmatchen läggs hos anordnaren. Regeringen bedömer att det främst är anordnaren som har möjlighet att överblicka hela arrangemanget vid en kampsportsmatch och bland annat se till att det finns domare och övriga medverkande som kan kontrollera och upprätthålla säkerhetsnivån. Det bör inte finnas något utrymme för anordnaren att vara försumlig när det gäller att ta reda på om det rör sig om tillståndspliktig kampsportsverksamhet, dvs. om kampsporten tillåter deltagarna att träffa motståndarens huvud, eller att det finns ett giltigt tillstånd för den aktuella kampsportsmatchen och om tillståndet är förenat med villkor. Mot denna bakgrund föreslås det vara straffsanktionerat att anordna en kampsportsmatch utan tillstånd eller i strid mot villkor. Såväl uppsåtligt som oaktsamt brott mot tillståndskravet och brott mot villkor föreslås kriminaliseras. Straffansvaret i dessa fall träffar den som anordnar matchen.

Vem eller vilka som skall anses som anordnare får avgöras efter en bedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Här torde praxis från exempelvis tillståndsgivning enligt ordningslagen kunna ge vägledning. Den som på ett påtagligt sätt har inflytande över verksamhetens bedrivande och utformning torde regelmässigt vara att betrakta som anordnare. Som anordnare kan således betraktas någon annan än den som har uppgetts som anordnare i tillståndsärendet.

Straffansvar vid oriktigt uppgiftslämnande

Det är av stor vikt att riktiga och fullständiga uppgifter lämnas i ett ansökningsärende. Tillståndsmyndighetens bedömning måste grundas på korrekta uppgifter om de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som tillämpas inom den aktuella kampsporten. Annars kan det inträffa att tillstånd lämnas i fall där så inte skulle ha skett om uppgifterna hade varit korrekta. Straffansvaret bör därför även träffa den som uppsåtligen eller av oaktsamhet skriftligen lämnar oriktig uppgift i ett ansökningsärende.

Straffansvar för deltagare

Också den som deltar i en kampsportsmatch som anordnats utan tillstånd bör, som föreslagits i avsnitt 7.2, kunna träffas av straffansvar. En sådan kriminalisering av deltagande i otillåtna kampsportsmatcher skiljer sig från Proffsboxnings- och kampsportsutredningens förslag, vilket endast reglerade anordnarens brott mot tillståndskravet samt medverkan härtill. *Svenska Boxningsförbundet* har ansett att det inte är rimligt att kräva av

en enskild idrottsutövare att kontrollera att anordnaren verkligen har de tillstånd som krävs för genomförande av den kampsportsmatch där idrottsmannen skall delta. Förbundet har vidare framfört att eftersom den enskilde idrottsutövarens uppsåt torde vara i det närmaste omöjligt att bevisa, vore det meningslöst att låta lagen omfatta idrottsutövare. *Svenska Taekwondoförbundet* har ansett att det framstår som orimligt att straffa deltagare m.fl. vilka uppsåtligen deltar i kampsportsmatch som anordnas utan tillstånd. Enligt förbundet måste det vara fullt tillräckligt att straffa anordnaren av kampsportsmatchen. Enligt regeringens uppfattning finns det dock många skäl som talar för en kriminalisering även av deltagare i otillåten kampsportsmatch. De kampsportsmatcher som inte förväntas uppfylla förutsättningarna för tillstånd enligt den nya regleringen är sådana som trots att de tillåter våld som träffar huvudet saknar godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för deltagarna. Det är svårt att se någon skillnad mellan sådana kampsportsmatcher och en match i professionell boxning. Enligt det nuvarande förbudet mot professionell boxning är det brottsligt att delta i en proffsboxningsmatch. En kriminalisering av deltagande i en otillåten kampsportsmatch ligger i linje med dagens förbud. Regeringen anser vidare att det är viktigt att understryka deltagarnas individuella ansvar. Deltagande är en förutsättning för sådan verksamhet som kan medföra allvarliga skador. Deltagare i sådana matcher som nu avses får dessutom många gånger ersättning för sin medverkan i en otillåten kampsportsmatch. En kriminalisering av deltagande medför att det är möjligt att förverka sådan ersättning. Regeringen bedömer dessutom att ett straffansvar för deltagande kan väntas bli effektivt, även om ansvaret begränsas till uppsåtliga gärningar. Deltagande i otillåten kampsportsmatch är därför något som motiverar en straffsanktion.

Enligt lagen om förbud mot professionell boxning krävs det uppsåtligt handlande för att en deltagare i en proffsboxningsmatch skall kunna fällas till ansvar. Ett sådant uppsåtskrav är lämpligt också för deltagare i kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd. Ett ansvar även vid oaktsamhet skulle bli alltför långtgående. För att deltagare i kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd skall kunna fällas till ansvar föreslås därför krävas att han eller hon har handlat uppsåtligt.

Straffansvar för andra

I lagen om förbud mot professionell boxning anses vissa andra personer begå brott enligt lagen, nämligen den som uppsåtligen ekonomiskt understödjer en proffsboxningsmatch eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal, eller tjänstgör som domare eller sekond.

I fråga om kampsportsmatcher som omfattas av den nya lagen är det också betydelsefullt att kunna ingripa mot de personer som har verkligt inflytande över den kampsportsmatch som skall anordnas. Samma skäl som anförts ovan för att kriminalisera deltagande gör sig gällande i fråga om sådana personer. Straffansvar föreslås därför träffa den som i fråga om kampsportsmatch som anordnas utan tillstånd ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal eller

som tjänstgör som domare eller sekond vid matchen. Med sekond avses någon som aktivt hjälper deltagaren under matchen och som i likhet med domaren har möjlighet att avbryta en match. Förslaget följer således den uppräknade som görs i lagen om förbud mot professionell boxning. Endast uppsåtlig medverkan av de uppräknade personerna föreslås kriminaliseras. Detsamma gäller enligt lagen om förbud mot professionell boxning.

Något straffansvar utöver det som föreslagits ovan bör inte gälla eftersom det skulle medföra en alltför långtgående kriminalisering. Något ansvar för anstiftan och medhjälp till brott enligt lagen i enlighet med de allmänna bestämmelserna i brottsbalken bör därmed inte gälla.

Straffvärde

Straffvärdet för anordnande av kampsportsmatch i strid mot kravet på tillstånd eller mot ett meddelat villkor bedöms vara detsamma som för brott mot lagen om förbud mot professionell boxning, dvs. ett straffvärde med en straffskala som sträcker sig från böter till fängelse i högst sex månader. Straffvärdet bedöms vidare vara detsamma när skriftliga oriktiga uppgifter lämnas till tillståndsmyndigheten i ett ansökningsärende. Att straffvärdet är detsamma motiveras främst av att sökanden genom oriktiga uppgifter till tillståndsmyndigheten kan få tillstånd till en match som annars skulle ha vägrats. Normalstraffet bör med den föreslagna straffskalan vara böter.

För brott i form av deltagande i eller annan straffbar medverkan i kampsportsmatch som anordnats utan tillstånd föreslår regeringen en straffskala som endast omfattar böter.

Ringa fall

Brott mot lagen kan bestå av flera olika handlingar med olika subjektiva rekvisit. Det kan vara fråga om att bryta mot tillståndskravet eller mot villkor i tillståndsbeslutet samt att lämna oriktiga uppgifter i ett ansökningsärende. Dessa gärningar kan begås såväl uppsåtligt som av oaktsamhet. Straffansvar gäller också för deltagande m.m., som kräver uppsåtligt handlande. Det kan inte uteslutas att en gärning av de nu beskrivna slagen undantagsvis kan framstå som icke straffvärd. Som exempel kan nämnas oriktigt uppgiftslämnande som sker av oaktsamhet där uppgiften i fråga inte är av betydelse för bedömningen av säkerheten vid kampsportsmatch, t.ex. en felaktig adressuppgift. Mot denna bakgrund föreslås att det införs en bestämmelse om att det i ringa fall inte skall dömas till ansvar.

8.9 Förverkande m.m.

<p>Regeringens förslag: Utbyte av brott enligt lagen skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken gäller i fråga om beslag av egendom som kan antas vara förverkad.</p>

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot de föreslagna bestämmelserna om förverkande.

Skälen för regeringens förslag: Enligt lagen om förbud mot professionell boxning skall utbyte av brott enligt lagen förklaras förverkat, om det inte är uppenbart obilligt. Bestämmelser om förverkande av utbyte av brott finns också i brottsbalken och i andra specialstraffrättsliga lagar. Även i fråga om brott enligt den nya lagen föreslås att utbyte skall förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt. Vid brott mot tillståndskravet eller mot villkor bör publikintäkter från en kampsportsmatch kunna förverkas om det inte är uppenbart oskäligt. Förverkande av publikintäkter bör även kunna komma i fråga om sökanden genom oriktiga uppgifter till tillståndsmyndigheten föranlett att tillstånd meddelats, som annars skulle ha vägrats. Om någon har deltagit i en kampsportsmatch trots att tillstånd för matchen saknats och deltagaren fått ersättning för sin medverkan bör också denna ersättning kunna förklaras förverkad. Samma sak gäller ersättning till andra som begått brott enligt lagen, exempelvis den som upplåtit lokal för matchen och den som tjänstgjort som domare.

Med utbyte av brott avses såväl konkret egendom som någon kommit över genom brott som det till ett penningbelopp uppskattade värdet av vad som åtkommit (jfr prop. 2004/05:135 s. 85). Som utbyte av brott anses även egendom som har trätt i stället för utbyte, avkastning av utbyte samt avkastning av det som trätt i stället för utbyte. Förverkande av publikintäkter torde i regel avse vanliga inträdesavgifter som betalats i pengar. Undantagsvis kan tänkas att ersättning för att närvara vid matchen har utgått i något annat än pengar. Samma sak kan gälla ersättning för att delta i eller på annat sätt medverka till otillåten kampsportsmatch.

Egendom som kan antas vara förverkad med tillämpning av dessa bestämmelser kan tas i beslag i enlighet med vad som föreskrivs i 27 kap. rättegångsbalken.

8.10 Domstolens prövning

Regeringens förslag: Tillståndsmyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget. *Länsstyrelsen i Västra Götaland* anser att den föreslagna domstolsprövningen är bra ur ett rättssäkerhetsperspektiv.

Skälen för regeringens förslag: Proffsboxnings- och kampsportsutredningens förslag innebar att ett krav på tillstånd för offentliga tillställningar med viss kampsport skulle införas i ordningslagen. Härigenom kopplades också bestämmelserna i ordningslagen om överklagande av tillståndsmyndighetens beslut till den

nya tillståndsprovningen. Som redogjorts för i avsnitt 7.2 framfördes viss kritik av remissinstanserna om införandet av de nya bestämmelserna i ordningslagen. Det föreslås därför i stället att bestämmelserna om krav på tillstånd för anordnande av kampsportsmatch förs in i en särskild lag. Utan kopplingen till ordningslagen uppkommer frågor om beslut om tillstånd m.m. skall kunna överklagas samt om det eventuella valet av överprövningsorgan.

När det gäller möjligheten att överklaga tillståndsmyndighetens beslut kan konstateras att den föreslagna regleringen av vissa kampsportsmatcher kommer att begränsa möjligheterna för såväl organisationer som enskilda att anordna, delta och på annat sätt främja sådan verksamhet. Viss kampsport kommer inte att få tillstånd och därmed vara förbjuden. Att få tillstånd till kampsportsmatch är således av avgörande betydelse. Med hänsyn till den centrala roll tillståndsprovningen föreslås få i nya regleringen bör tillståndsmyndighetens beslut också kunna överklagas. Regeringen anser att det för denna provning inte finns anledning att inrätta någon annan ordning än den som i dag gäller enligt ordningslagen och för övrigt för många andra myndighetsbeslut. Att inrätta ett särskilt provningsorgan för detta ändamål framstår som mindre lämpligt med beaktande av det relativt sett begränsade antal provningar som det kan förväntas bli fråga om. Tillståndsmyndighetens beslut bör därför kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Domstolens provning av beslut i tillståndsärenden bör huvudsakligen kunna inriktas på om tillståndsmyndighetens bedömning av tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser rörande viss kampsport varit befogad. Denna provning torde i normalfallet kunna ske utan anlitan­de av medicinskt eller idrottsligt sakkunnig. Det skall dock antecknas att domstolen enligt förvaltningsprocesslagen (1971:291) skall tillse att mål blir så utrett som dess beskaffenhet kräver, vilket i förekommande fall kan innebära inhämtande av yttrande från exempelvis medicinskt sakkunnig.

Provningstillstånd bör krävas vid överklagande till kammarrätten.

8.11 Bemyndigande att meddela föreskrifter

<p>Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsportsmatcher enligt denna lag.</p>

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har lämnat förslaget utan erinran. *Svenska Thaiboxningsförbundet* anför att det är viktigt att godtagbara regler specificeras och inte lämnas åt en tillståndsmyndighets godtycke. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* anser att det är oklart om förslaget bemyndigande även innefattar ett bemyndigande att utfärda kompletterande föreskrifter om hur kampsportsförbunden skall utföra den inbegripna egenkontrollen. Enligt länsstyrelsen bör det finnas möjlighet att föreskriva vilka krav organisationernas egenkontroll skall uppfylla.

Skälen för regeringens förslag: I Sverige i dag utövas en mängd olika kampsporter där skilda krav på säkerhet gör sig gällande. Vid prövningen av om en viss kampsports tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarna måste hänsyn tas till en mängd faktorer. På grund av de olika kampsporternas skiftande karaktär är det inte möjligt att i den föreslagna lagen uttömmande reglera hur regler och säkerhetsbestämmelser skall vara utformade för att tillstånd till kampsportsmatch skall kunna medges. Det är inte heller lämpligt att, såsom *Svenska Thaiboxningsförbundet* föreslår, i lagen specificera vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreslås därför få möjlighet att meddela föreskrifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsportsmatchen enligt lagen. Av föreskrifterna bör även framgå vad som kan krävas av anordnaren för att denne skall säkerställa att bestämmelserna efterlevs vid kampsportsmatchen.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har anfört att det är oklart om promemorians förslag om bemyndigande att meddela föreskrifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser även innefattar ett bemyndigande att utfärda kompletterande föreskrifter om hur kampsportsförbunden skall utföra den inbegripna egenkontrollen. Enligt länsstyrelsen bör det finnas möjlighet att föreskriva vilka krav organisationernas egenkontroll skall uppfylla. Regeringen anser emellertid att det inte behövs något sådant bemyndigande. Enligt regeringens förslag har tillståndsmyndigheten rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Tillståndsmyndigheten kan således om det behövs för tillsynen begära in upplysningar och handlingar som visar hur organisationerna utövar egenkontroll. Vidare föreslås att tillståndsmyndigheten skall ha rätt att få tillträde till kampsportsmatcher. Myndigheten kan därmed på plats bedöma om egenkontrollen fungerar tillfredsställande.

9 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagen om tillståndspflicht för vissa kampsportsmatcher träder i kraft den 1 september 2006, då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning skall upphöra att gälla. Kampsportsmatch får anordnas utan tillstånd enligt lagen till och med den 31 december 2006. För professionell boxning gäller dock under samma tid den upphävda lagen om förbud mot professionell boxning.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att lagen skall träda i kraft den 1 oktober 2006 och att en särskild övergångsbestämmelse skall införas för kampsportsorganisationer som före den 1 januari 2007 ansöker om befrielse från kravet på tillstånd.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte haft något att erinra mot förslaget. *Riksdagens ombudsmän (JO)* invänder dock att förslaget innebär att sådana matcher som i dag är oreglerade, men som

omfattas av den föreslagna lagen, från och med den 1 oktober 2006 kommer att vara tillståndspliktiga under straffansvar för bland annat anordnaren, utan att anordnaren i tid kan ansöka om något tillstånd för matcher som avses att anordnas före den 1 januari 2007. Även *Hovrätten för Övre Norrland* påpekar att de föreslagna bestämmelserna innebär att det under tremånadersperioden efter ikraftträdandet kommer att råda ett undantagslöst förbud för arrangörer som inte är knutna till en organisation som ansökt om befrielse från tillståndskravet. *Rättsmedicinalverket* anser att övergångsbestämmelserna bör kunna gälla under kortare tid. *Länsstyrelsen i Stockholms län* anser att tiden är för knappt tilltagen för att tillståndsmyndigheten skall hinna med att starta upp en ny delegation, anställa personal och ta fram de föreskrifter som erfordras före den 1 oktober 2006.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anser att den nya lagen bör träda i kraft så snart som möjligt. Det bör också övervägas om övergångsbestämmelser behövs. Enligt promemorians förslag skall lagen träda i kraft den 1 oktober 2006 och övergångsbestämmelser införas till och med den 31 december 2006 för kampsportsorganisationer, samt arrangörer knutna till de organisationerna.

När det gäller frågan om övergångsbestämmelser konstaterar regeringen att den föreslagna lagen innebär att ett antal av de kampsporter som i dag utövas i Sverige kommer att omfattas av kravet på tillstånd vid anordnande av tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch. Vidare innebär lagförslaget att det införs ett straffansvar, bland annat för anordnaren vid anordnande av kampsportsmatch utan tillstånd. Det har därutöver föreslagits att en ansökan om att anordna kampsportsmatch skall göras senast tre månader före matchen. Såväl *JO* som *Hovrätten för Övre Norrland* har invänt att de i promemorian föreslagna övergångsbestämmelserna innebär att anordnare som inte är knutna till en organisation som ansvarar för en kampsport förbjuds att anordna kampsportsmatch under en tremånadersperiod efter ikraftträdandet av lagen. Regeringen instämmer i att detta inte är en lämplig ordning. De i promemorian föreslagna övergångsbestämmelserna bör därför ändras.

Enligt regeringens bedömning finns det skäl att införa övergångsbestämmelser till den föreslagna lagstiftningen. De kampsportsmatcher som kommer att omfattas av den föreslagna tillståndsplikten är huvudsakligen sådana som i dag är helt oreglerade. Genom övergångsbestämmelser får såväl de som anordnar kampsportsmatcher som den tillståndsmyndighet som skall pröva ansökningar om tillstånd för matcherna en period att anpassa sig till den nya lagens krav. I promemorian föreslås en övergångsperiod som i praktiken innebär att en organisation som är ansvarig för en kampsport, eller en arrangör knuten till den organisationen, får anordna kampsportsmatch utan tillstånd i åtminstone tre månader efter ikraftträdandet. *Rättsmedicinalverket* har invänt att övergångsbestämmelserna bör kunna gälla under kortare tid. Regeringen anser emellertid att tillståndsmyndigheten måste få rimlig tid att pröva en ansökan om tillstånd, oavsett om det rör sig om tillstånd för viss kampsportsmatch, tillstånd som skall gälla under viss tid eller tillstånd tills vidare. Det bör även beaktas att en ny organisation skall etableras

inom tillståndsmyndigheten samt att det är fråga om tillämpningen av en helt ny lagstiftning. Enligt regeringen mening är en lämplig avvägning att införa övergångsbestämmelser som gäller under fyra månader efter ikraftträdandet. Kampsportsmatch som omfattas av övergångsbestämmelsen bör därför få anordnas utan tillstånd under fyra månader efter ikraftträdandet.

I promemorian föreslås att den nya lagen skall träda i kraft den 1 oktober 2006. *Länsstyrelsen i Stockholms län* har invänt att tiden är för knappt tilltagen för att tillståndsmyndigheten skall hinna med att starta upp en ny delegation, anställa personal och ta fram de föreskrifter som erfordras. Regeringen anser dock att det finns rimlig tid för tillståndsmyndigheten att etablera sin organisation. Med beaktande av att övergångsbestämmelserna föreslås gälla under fyra månader bedömer regeringen att lagen bör kunna träda i kraft den 1 september 2006. Övergångsbestämmelserna bör därmed gälla till och med den 31 december 2006.

Den nya regleringen bör, så som föreslagits i promemorian, ersätta den nuvarande lagen om förbud mot professionell boxning. Sistnämnda lag bör därför upphävas samma dag som den nya lagen träder i kraft, dvs. den 1 september 2006.

Vad härefter gäller frågan om vilka kampsportsmatcher som bör omfattas av övergångsbestämmelserna finns det enligt regeringens mening inte någon anledning att i detta avseende behandla kampsportsmatch som anordnas av enskilda anordnare på annat sätt än en kampsportsmatch som anordnas av en organisation som är ansvarig för kampsporten. I fråga om matcher i professionell boxning finns det dock skäl att göra vissa särskilda överväganden. Enligt förslaget skall tillstånd att anordna kampsportsmatch endast kunna lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Detta innebär, som redogjorts för i avsnitt 8.2, att vissa generella krav skall ställas på kampsportsarrangemang, bland annat i fråga om skyddsutrustning och matchlängd. Anordnande av tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i professionell boxning är i dag förbjudet i Sverige. Att låta den övergångsbestämmelse som föreslås ovan även omfatta professionell boxning skulle kunna få till följd att anordnande av sådana matcher tillåts från den dag lagen om förbud mot professionell boxning upphävs till och med den 1 januari 2007 utan att någon prövning av tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser har gjorts. En sådan ordning är inte lämplig. Det föreslås därför en särskild övergångsbestämmelse avseende professionell boxning med innebörd att bestämmelserna i den upphävda lagen om förbud mot professionell boxning skall gälla för professionell boxning under tiden från den föreslagna lagens ikraftträdande, dvs. den 1 september 2006, till och med den 31 december 2006.

Borttagandet av ordningslagens krav på tillstånd för offentlig tillställning med professionell brottning bör ske samtidigt som den föreslagna lagen om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher träder i kraft, dvs. den 1 september 2006.

10 Kostnader

Förslaget till lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher innebär att en av regeringen utsedd tillståndsmyndighet skall pröva ansökningar om sådana tillstånd och utöva tillsyn. Regeringen har för avsikt att utse en länsstyrelse för dessa uppgifter. Under den första tiden efter lagens ikraftträdande skall myndigheten utarbeta föreskrifter. Till detta kommer myndighetens kunskapsuppbyggnad inom det aktuella området. Efter lagens ikraftträdande förväntas också en inledande prövning av om ett flertal av de befintliga kampsporter som tillåter våld som träffar huvudet har godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser. Behovet av att pröva tillstånd till kampsportsmatch förväntas minska väsentligt efter denna första period. Länsstyrelsen bör få kompensation för de merkostnader som uppstår för tillståndsprövning samt tillsyn genom att behövliga medel förs över från anslaget 30:1 Stöd till idrotten.

Tillståndsmyndighetens beslut föreslås kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Antalet ärenden om överklagade beslut rörande tillståndsfrågor kan antas bli begränsat. Flertalet av de kampsportsförbund som i dag anordnar kampsportsmatcher har sannolikt sådana tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser att tillstånd för viss tid eller tills vidare kommer att kunna lämnas till dem. Därmed torde också många arrangörer som är knutna till dessa kampsportsförbund anordna kampsportsmatch med stöd av det lämnade tillståndet. De arrangörer som härutöver ansöker om tillstånd till enstaka kampsportsmatcher förväntas bli förhållandevis få. Också antalet ärenden gällande överträdelse av tillståndsmyndighetens beslut och brott mot den föreslagna lagen kan antas bli begränsat. Sammantaget görs den bedömningen att denna ökning av arbetsbördan hos åklagare, domstolar och polisen skall finansieras inom befintliga resurser.

Tillståndsmyndigheten får enligt lagförslaget ta ut en avgift för prövning av ansökningar.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher

Bestämmelserna om tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher har tagits in i en särskild lag. Lagens uppbyggnad har viss förebild i ordningslagens (1993:1617) bestämmelser om tillståndsgivning till offentliga tillställningar (2 kap.).

Krav på tillstånd

1 §

I paragrafens *första stycke* uppställs det krav på tillstånd som skall gälla för anordnande av match i sådan kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Sådan match benämns i lagen kampsportsmatch. Den närmare avgränsningen av detta begrepp har behandlats i avsnitt 8.1.

I paragrafen görs ingen uppräknning av vilka idrottsverksamheter som skall betraktas som kampsport. Vad som utgör kampsport i lagens mening får i stället avgöras med utgångspunkt i vad som allmänt kännetecknar sådan verksamhet. Dessa kännetecken är framför allt följande. Verksamheten utgörs i huvudsak av ett eller flera kampmoment, vanligen utövare mot utövare, där det är tillåtet att med sparkar eller slag med eller utan tillhygge träffa någon del av motståndarens kropp. Deltagarna i en match i kampsport tilldelas poäng alternativt vinner matchen efter en bedömning av hur väl de utför dessa kampmoment. En match i kampsport kännetecknas också av att den utövas på en avgränsad yta, under en angiven tidsperiod och med ett för alla medverkande välkänt och accepterat regelverk.

Det är endast match i sådan kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud som omfattas av kravet på tillstånd. En kampsport anses tillåta träffar mot huvudet såväl när fullkontaktträff som träff med begränsad kraft mot huvudet tillåts. Kampsport som endast tillåter markerade slag eller sparkar mot huvudet, dvs. som inte tillåts träffa huvudet, omfattas däremot inte av tillståndskravet.

De former av matcharrangemang som omfattas av kravet på tillstånd innefattar såväl tävlingsmatch som tränings- och uppvisningsmatch. Avgörande är om arrangemanget sker under matchliknande förhållanden, t.ex. i fråga om matchlängd, antalet ronder och domarbedömning. Träning i kampsport omfattas inte av tillståndskravet, under förutsättning att träningsmomenten inte utförs under matchliknande förhållanden.

Kravet på tillstånd gäller oavsett om matchen anordnas offentligt eller enskilt.

Bestämmelser om straff vid brott mot tillståndsplikten finns i 13 § 1 och 14 §.

I den mån kampsportsmatchen är en offentlig tillställning aktualiseras även bestämmelserna i ordningslagen, dvs. en ansökan om tillstånd för alternativt en anmälan om tillställningen kan behöva göras till polismyndigheten i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. ordningslagen. Paragrafens *andra stycke* innehåller därför en hänvisning till bestämmelserna i ordningslagen.

Förutsättningar för tillstånd

2 §

I paragrafen anges de närmare förutsättningarna för att tillstånd till anordnande av kampsportsmatch skall få lämnas. Dessa har redovisats i avsnitt 8.2.

En förutsättning för att få tillstånd är att kampsporten har tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Fokus vid tillståndsprövningen är således deltagarnas säkerhet. Som en del av prövningen av tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser ingår att beakta vilka åtgärder som har vidtagits för att möjliggöra att dessa regler efterlevs fullt ut vid kampsportsmatchen. Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsportsmatcher enligt lagen, se 18 §.

För att kunna bedöma om kampsporten har tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna bör de bestämmelser som gäller och som redovisas för en kampsport innehålla uppgifter om tävlingsregler, utrustning, förfarande efter knockout, uppföljning efter match (exempelvis i form av startbok och bestämmelser om tävlingsuppehåll efter en knockout), matchlängd och åldersgräns. I 6 § anges vad en ansökan om tillstånd skall innehålla.

3 §

I paragrafen anges vad ett tillstånd kan omfatta. Frågan har behandlats i avsnitt 8.3. Tillstånd att anordna kampsportsmatch lämnas antingen för en eller flera matcher på ansökan av anordnaren eller för viss tid eller tills vidare på ansökan av en organisation som är ansvarig för kampsporten.

Tillstånd till en eller flera kampsportsmatcher kan bland annat avse en turnering. En förutsättning är att i huvudsak samma tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser tillämpas vid samtliga matcher under turneringen i fråga. Endast mindre avvikelser bör förekomma. I annat fall krävs ett tillstånd för varje kampsportsmatch alternativt varje grupp av kampsportsmatcher där i huvudsak samma tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser tillämpas. Ett tillstånd till en eller flera kampsportsmatcher bör ange det högsta antal matcher som omfattas av tillståndet.

Enligt 2 § är det ett grundläggande krav för tillstånd att tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. För att en organisation som ansvarar för viss kampsport skall kunna medges tillstånd att för viss tid eller tills vidare

anordna kampsportsmatch krävs att organisationen dels på central nivå har antagit sådana tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser, dels har ett välfungerande regelverk som möjliggör god kontroll av att de antagna bestämmelserna följs vid de kampsportsmatcher som anordnas av organisationen. Ett tillstånd att för viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatch kan även omfatta arrangörer knutna till den organisationen. Arrangörer som är medlemmar i den för kampsporten ansvariga organisationen skall anses vara knutna till den senare. En arrangör som omfattas av organisationens tillstånd och som anordnar kampsportsmatch med stöd av tillståndet är också tillståndshavare i lagens mening.

Ett beslut om tillstånd att för viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatch är kopplat till den organisation som har gjort ansökan och till den specifika kampsport som ansökan avser. Tillstånd möjliggör för organisationen, och i förekommande fall arrangörer knutna till organisationen, att anordna kampsportsmatcher utan att söka tillstånd för varje enskild match. Beslutet kan inte åberopas av andra än dessa. Det innebär att flera olika organisationer kan medges tillstånd att för viss tid eller tills vidare anordna samma form av kampsportsmatcher.

Ett tillstånd att anordna kampsportsmatch får förenas med villkor. Ett sådant villkor kan i första hand vara att anordnaren av en kampsportsmatch skall se till att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angetts i ansökan följs. Av 13 § 1 följer att straffansvar kan följa när kampsportsmatch anordnats i strid mot ett villkor enligt 3 §.

Tillståndsmyndigheten

4 §

Enligt paragrafen skall regeringen utse den myndighet som skall pröva frågor om tillstånd att anordna kampsportsmatch. Frågan har behandlats i avsnitt 8.4.

Hur ansökan om tillstånd görs

5 §

Enligt paragrafen skall en ansökan om tillstånd göras skriftligen hos tillståndsmyndigheten. Vidare uppställs ett krav att ansökan skall göras senast tre månader före kampsportsmatchen. För den som ansöker om tillstånd att för viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatch innebär det att ansökan skall göras senast tre månader före den första kampsportsmatch som skall anordnas med stöd av tillståndet. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 8.5.

Vad ansökan skall innehålla

6 §

I paragrafen föreskrivs vad en ansökan om tillstånd skall innehålla. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 8.5.

Med uppgifter om anordnaren avses namn, personnummer, adress och telefonnummer. Är anordnaren en juridisk person bör motsvarande

uppgifter även lämnas om den som företräder sökanden i ansökningsärendet. För juridisk person bör dessutom organisationsnummer anges.

Den som ansöker om tillstånd att anordna en eller flera kampsportsmatcher skall ange tid och plats för matchen eller matcherna. Vid en turnering med flera kampsportsmatcher av samma slag under en given period skall sökanden ange beräknat antal matcher samt tid och plats för turneringen. Sökanden skall vidare ange de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som skall tillämpas.

Den som ansöker om tillstånd att under viss tid eller tills vidare anordna kampsportsmatch skall utöver uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser i ansökan redovisa stadgar för den organisation som ansvarar för kampsporten samt hur kontroll utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas.

Av 13 § 2 följer att det är straffbelagt att lämna oriktiga uppgifter i en ansökan.

7 §

I paragrafen lämnas en upplysning att den sökande utöver vad som anges i 6 § kan behöva lämna de ytterligare uppgifter som tillståndsmyndigheten behöver. Frågan har behandlats i avsnitt 8.5. Det kan t.ex. avse förtydliganden av lämnade uppgifter eller uppgifter om andra förhållanden än de som anges i 6 § och som är relevanta för myndighetens prövning av om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser innebär en godtagbar säkerhet för deltagarna. Om uppgifterna inte kommer in får tillståndsmyndigheten pröva ansökan i befintligt skick. Att skriftligen lämna oriktiga uppgifter i ett ansökningsärende är straffbart, se 13 § 2.

Avgift

8 §

Av paragrafen följer att tillståndsmyndigheten får ta ut en avgift för att pröva en ansökan enligt lagen. I paragrafen bemyndigas regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter om avgift för prövningen. Frågan har behandlats i avsnitt 8.4.

Tillsyn

9 §

I paragrafen fastställs att det är tillståndsmyndigheten som utövar tillsynen över kampsportsmatcher som anordnas efter tillstånd enligt lagen. Detta omfattar tillsyn dels över matcher som anordnas efter tillstånd för en eller flera kampsportsmatcher, dels matcher som anordnas efter tillstånd för viss tid eller tills vidare. Dessutom anges vad tillsynen innebär. Frågan om tillsyn, samt om kampsportsorganisationernas egenkontroll, har behandlats i avsnitt 8.6.

10 §

I paragrafen anges vilka tillsyns- och utredningsbefogenheter tillståndsmyndigheten har. Dessa omfattar rätt att begära de upplysningar

och handlingar av tillståndshavaren som behövs för tillsynen samt rätt att bereda sig tillträde till kampsportsmatcher, se vidare avsnitt 8.6. Om tillståndshavaren inte lämnar de upplysningar eller handlingar som behövs eller inte ger tillståndsmyndigheten tillträde till kampsportsmatchen kan återkallelse av tillståndet aktualiseras, se 11 § andra stycket.

Återkallelse av beslut

11 §

Med stöd av bestämmelsen får tillståndsmyndigheten återkalla ett tillstånd om det framkommer att en tillståndshavare i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats i ett tillståndsbeslut enligt 3 §. Tillståndsmyndigheten får även återkalla ett tillstånd om tillståndshavaren allvarligt åsidosätter sin skyldighet att lämna upplysningar och handlingar som begärs med stöd av 10 § eller vägrar tillståndsmyndigheten tillträde till kampsportsmatch. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 8.7.

Det krävs att tillståndshavaren i väsentlig grad har brutit mot villkor som har meddelats i tillståndsbeslutet för att återkallelse skall aktualiseras. Mindre avvikelser som inte inverkar på deltagarnas säkerhet bör således inte föranleda återkallelse av tillståndet.

Varje underlåtenhet att lämna upplysningar eller handlingar till tillståndsmyndigheten bör inte medföra återkallelse. Med ett allvarligt åsidosättande avses bl.a. upprepad underlåtenhet att efterkomma tillståndsmyndighetens begäran. Om tillståndsmyndigheten gör bedömningen att underlåtenheten har skett till följd av misstag eller bristande rutiner som har rättats till saknas normalt skäl att återkalla tillståndet. Även i fall då det är fråga om åsidosättande av en arrangör som är knuten till en organisation som ansvarar för kampsporten kan återkallelse underlåtas om den ansvariga organisationen vidtar lämpliga åtgärder för att komma till rätta med bristerna. Finns det anledning att anta att tillståndshavaren fortsättningsvis kommer att tillhandahålla de upplysningar eller handlingar som begärs saknas normalt skäl att återkalla tillståndet.

När tillstånd att anordna kampsportsmatch lämnats för viss tid eller tills vidare på ansökan av en organisation som är ansvarig för kampsporten kan tillståndet även omfatta de arrangörer som är knutna till organisationen. Vad som avses med arrangör knuten till organisationen, se författningskommentaren till 3 §. Även dessa arrangörer är tillståndshavare vid tillämpningen av föreslagna regler. Återkallelse av tillstånd som lämnats till en organisation som är ansvarig för kampsporten kan således ske till följd av att en anordnare som är knuten till organisationen i väsentlig grad bryter mot ett villkor, allvarligt åsidosätter sin skyldighet att lämna upplysningar och handlingar eller vägrar tillståndsmyndigheten tillträde till kampsportsmatch.

Ett beslut om återkallelse skall gälla omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Överklagande

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av tillståndsmyndighetens beslut till allmän förvaltningsdomstol, dvs. till länsrätt. Frågan har behandlats i avsnitt 8.10.

De beslut som kan komma i fråga för överklagande är tillståndsmyndighetens beslut rörande tillstånd samt beslut om återkallelse av tillstånd.

Straff

13 §

I denna paragraf straffbeläggs anordnares brott mot tillståndskravet eller mot villkor som har beslutats enligt 3 §. Vidare straffbeläggs oriktigt skriftligt uppgiftslämnande i ansökningsärende hos tillståndsmyndigheten. Frågor om straffansvaret har behandlats i avsnitt 8.8.

I *punkt 1* finns bestämmelser om ansvar för den som anordnar kampsportsmatch utan tillstånd enligt 1 § eller i strid mot villkor enligt 3 §, dvs. mot villkor som har meddelats i beslut om tillstånd. För den som i ett ansökningsärende skriftligen lämnar oriktiga uppgifter finns en straffbestämmelse i *punkt 2*. För straffansvar krävs i båda fallen ett uppsåtligt eller oaktsamt handlande. Straffbestämmelsen har utformats med 2 kap. 29 § 1–2 ordningslagen som förebild. Den praxis som utvecklats vid tillämpningen av den bestämmelsen bör också kunna ge vägledning vid bedömningen bland annat av vem som kan anses vara anordnare av en kampsportsmatch. Straffskalan är böter eller fängelse i högst sex månader och innebär att normalstraffet bör vara böter.

Vid brott mot både denna lag och ordningslagen bör sedvanliga bestämmelser om brottskonkurrens tillämpas. Straffansvar kan komma i fråga enligt bestämmelserna i ordningslagen bland annat för den som i egenskap av anordnare av offentlig tillställning bryter mot kravet på tillstånd eller anmälan.

14 §

I paragrafen har tagits in ansvarsbestämmelser för deltagare och vissa övriga medverkande i kampsportsmatch som anordnats utan tillstånd enligt lagen. För ansvar krävs uppsåt (jfr 1 kap. 2 § första stycket brottsbalken). Till skillnad mot anordnaren kan deltagaren och övriga medverkande i kampsportsmatchen endast dömas till böter. Frågan har behandlats i avsnitt 8.8, liksom vem som omfattas av straffansvaret för sekond.

15 §

I paragrafen finns en bestämmelse om att ansvar inte skall dömas ut i ringa fall. Frågan har behandlats i avsnitt 8.8. Det är i första hand oaktsamma handlingar som bör anses som ringa, t.ex. oaktsamt lämnande av oriktig uppgift som är av mindre betydelse eller oaktsamt brott mot en ur säkerhetssynpunkt mindre viktig tävlingsregel i fall då villkor att följa tävlingsregler har föreskrivits.

16 §

Av paragrafen följer att bestämmelserna i brottsbalken om anstiftan och medhjälp till brott inte skall tillämpas vid brott mot förevarande lag. De generella medverkansreglerna i brottsbalken gäller därmed inte. Vilka som kan dömas för brott framgår av 13 och 14 §§. Frågan har behandlats i avsnitt 8.8.

Förverkande

17 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förverkande. Frågan har behandlats i avsnitt 8.9.

Enligt *första stycket* skall förverkande ske i fråga om utbyte av brott enligt lagen, om det inte är uppenbart oskäligt. Vad som kan förverkas är t.ex. inträdesavgifter eller annan ersättning som har erlagts för att bevista kampsportsmatchen samt i förekommande fall ersättning som uppburits för att delta i en match som anordnats utan tillstånd.

I *andra stycket* lämnas upplysning om att bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken gäller i fråga om egendom som kan antas vara förverkad enligt första stycket.

Bemyndigande

18 §

I paragrafen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsportsmatcher enligt lagen. Bestämmelsen har behandlats i avsnitt 8.11.

Övergångsbestämmelser

Enligt förslaget skall lagen träda i kraft den 1 september 2006 med övergångsbestämmelser för kampsportsmatch, dock inte i professionell boxning, som anordnas före den 1 januari 2007. Frågan om övergångsbestämmelser har behandlats närmare i avsnitt 9.

För kampsportsmatch som anordnas från och med den 1 januari 2007 krävs tillstånd även om avtal om matchen har slutits och förberedelserna har avslutats dessförinnan.

11.2 Förslaget till lag om ändring i ordningslagen (1993:1617)

2 kap. 4 §

Ändringen innebär att kravet i *andra stycket* på tillstånd för offentlig tillställning med tävling eller uppvisning i professionell brottning tas bort. Däremot kan tillstånd enligt andra bestämmelser i ordningslagen krävas i vissa fall, se författningskommentaren till 1 § lagen om

tillståndsplikt för vissa kampsportsmatcher. Frågan har behandlats i avsnitt 7.3.

Sammanfattning av departementspromemorian

I promemorian föreslås att lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning ersätts av en ny lag som reglerar all kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud. Den föreslagna lagen innebär i huvudsak följande.

Tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud får inte anordnas utan tillstånd. Tillstånd till sådan match, i lagen benämnd kampsportsmatch, får endast lämnas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Ett lämnat tillstånd skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Kampsportsmatch som anordnas av en för kampsporten ansvarig organisation eller av en arrangör knuten till den organisationen får anordnas utan tillstånd om organisationen har medgetts befrielse från tillståndskravet. Befrielse från tillståndskravet får endast meddelas om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet. Ett beslut om befrielse gäller för viss tid och skall förenas med villkor att de regler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om vad som utgör godtagbara regler och säkerhetsbestämmelser.

En ansökan om tillstånd till kampsportsmatch eller om befrielse från tillståndskravet prövas av en av regeringen utsedd myndighet. Det föreslås att regeringen utser en länsstyrelse för prövningen. Inom myndigheten skall finnas en delegation med juridisk, medicinsk och idrottslig kompetens. Tillståndsmyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anordnar kampsportsmatch utan tillstånd eller i strid mot ett villkor som har meddelats i ett tillståndsbeslut eller beslut om befrielse döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han eller hon är skyldig att upplysa om i en ansökan eller efter föreläggande av tillståndsmyndigheten. Till böter döms den som uppsåtligen, i fråga om kampsportsmatch som har anordnats utan tillstånd, deltar i matchen, ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den, i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal, eller tjänstgör som domare eller sekond vid matchen. För anstiftan och medhjälp till brott mot lagen döms inte till ansvar. Det skall heller inte dömas till ansvar i ringa fall.

Utbyte av brott enligt lagen skall förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt.

Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt lagen. Tillståndsmyndigheten får återkalla ett beslut om befrielse från tillståndskravet om den organisation som har medgetts befrielse, eller en

arrangör som är knuten till organisationen, i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats i befrielsebeslutet. Bilaga 1

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2006, då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning upphör att gälla. Särskilda övergångsbestämmelser skall under vissa förutsättningar gälla för kampsportsorganisation som senast den 1 januari 2007 ansöker om befrielse från tillståndskravet. Övergångsbestämmelserna skall inte gälla för anordnande av match i professionell boxning.

Förslag till lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher

Härigenom föreskrivs följande.

Krav på tillstånd

1 § Tävlings-, tränings- eller uppvisningsmatch i kampsport som tillåter deltagarna att med slag, sparkar eller annat våld träffa motståndarens huvud (kampsportsmatch) får inte anordnas utan tillstånd.

Bestämmelser om undantag från tillståndskravet finns i 3 §.

Förutsättningar för tillstånd m.m.

2 § Tillstånd att anordna kampsportsmatch får lämnas på ansökan av anordnaren och endast om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet.

Ett lämnat tillstånd skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

3 § Kampsportsmatch som anordnas av en för kampsporten ansvarig organisation, eller av en arrangör knuten till den organisationen, får anordnas utan tillstånd enligt 1 § om organisationen har medgett befrielse från tillståndskravet.

Ett beslut om befrielse från tillståndskravet får meddelas på ansökan av en för kampsporten ansvarig organisation och endast om kampsportens tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser är godtagbara för deltagarnas säkerhet.

Ett beslut om befrielse gäller för viss tid och skall förenas med villkor att de tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser som angivits i ansökan följs.

Föreskrifter

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om vad som utgör godtagbara tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser enligt denna lag.

Tillståndsmyndigheten

5 § Den myndighet som regeringen utser prövar frågor om tillstånd att anordna kampsportsmatch samt om befrielse från tillståndskravet.

Hur ansökan om tillstånd m.m. görs

6 § Ansökan om tillstånd att anordna kampsportsmatch eller om befrielse från tillståndskravet skall göras hos tillståndsmyndigheten.

Ansökan skall göras skriftligen senast tre månader före matchen.

Vad ansökan skall innehålla

7 § En ansökan om tillstånd att anordna kampsportsmatch skall innehålla uppgifter om anordnaren, när och var matchen anordnas samt tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten.

En ansökan om befrielse från tillståndskravet skall utöver uppgifter om tävlingsregler och säkerhetsbestämmelser för kampsporten innehålla stadgar för den för kampsporten ansvariga organisationen samt hur kontroll utövas inom organisationen av de kampsportsmatcher som anordnas.

Föreläggande

8 § Tillståndsmyndigheten får förelägga anordnaren av en kampsportsmatch eller den som ansöker om befrielse från tillståndskravet att skriftligen lämna uppgifter utöver vad ansökan skall innehålla.

Avgifter

9 § Avgift får tas ut vid prövning av ansökan om tillstånd eller om befrielse från tillståndskravet enligt denna lag. Avgiften betalas enligt de föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillsyn

10 § Tillståndsmyndigheten utövar tillsynen över kampsportsmatcher enligt denna lag. Vid tillsynen skall tillståndsmyndigheten kontrollera att villkor som har meddelats enligt 2 eller 3 § följs.

Återkallelse av beslut

11 § Tillståndsmyndigheten får återkalla ett beslut om befrielse från tillståndskravet om den organisation som medgett befrielse, eller en arrangör knuten till den organisationen, i väsentlig grad bryter mot villkor som har meddelats enligt 3 §.

Överklagande

12 § Tillståndsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Om inte något annat har beslutats gäller tillståndsmyndighetens beslut omedelbart.

Straff m.m.

13 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. anordnar kampsportsmatch utan tillstånd enligt 1 § eller i strid mot ett villkor enligt 2 eller 3 §, Bilaga 2
2. lämnar oriktig uppgift i en ansökan eller i en komplettering enligt 8 §.

14 § Till böter döms den som uppsåtligen i fråga om kampsportsmatch som anordnas utan tillstånd enligt denna lag

1. deltar i matchen,
2. ekonomiskt understödjer matchen eller upplåter lokal för den,
3. i egenskap av manager ingår avtal om matchen eller främjar tillkomsten av sådant avtal,
4. tjänstgör som domare eller sekond.

15 § I ringa fall döms inte till ansvar enligt 13 och 14 §§.

16 § För anstiftan och medhjälp till brott mot denna lag döms inte till ansvar.

Förverkande

17 § Utbyte av brott enligt denna lag skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Angående beslag av egendom som kan antas vara förverkad enligt första stycket, gäller bestämmelserna om beslag i rättegångsbalken.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2006 då lagen (1969:612) om förbud mot professionell boxning skall upphöra att gälla.
 2. Om en ansökan om befrielse enligt 3 § görs före den 1 januari 2007 får en för kampsporten ansvarig organisation, eller en arrangör knuten till den organisationen, utan tillstånd anordna kampsportsmatch, dock inte match i professionell boxning, till dess ansökan om befrielse har prövats av tillståndsmyndigheten.

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttranden över promemorian Lag om förbud mot vissa kampsportsmatcher (Ds 2005:46) lämnats av Riksdagens ombudsmän, Hovrätten för Övre Norrland, Göteborgs tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Västmanlands län, Justitiekanslern, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, Rättsmedicinalverket, Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Ungdomsstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges Riksidrottsförbund, Svenska Boxningsförbundet, Svenska Budo- och Kampsportsförbundet, Svenska Judoförbundet, Svenska Thaiboxningsförbundet och Svenska Taekwondoförbundet.

Svenska Gymnastikförbundet har inbjudits att yttra sig men har avstått.

Synpunkter på promemorian har även inkommit från K1 Scandinavia, European Vale Tudo, Kampsportsfakta.se och Fighter Magazine.